HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a șaptea)

14 iulie 2021 *

„Funcție publică – Personalul ECDC – Hărțuire morală – Articolul 12a din statut – Cerere de asistență – Conținutul obligației de asistență – Articolul 24 din statut – Demisia autorului comportamentelor denunțate – Neinițierea unei proceduri disciplinare – Articolul 86 din statut – Răspuns la cererea de asistență – Acțiune în anulare – Act care lezează – Încălcarea dreptului de a fi ascultat – Viciu de motivare – Refuzul accesului la raportul de anchetă și la alte documente – Articolul 41 din Carta drepturilor fundamentale – Răspundere”

În cauza T-65/19,

AI, reprezentat de L. Levi și A. Champetier, avocate,

reclamant,

împotriva

Centrului European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor (ECDC), reprezentat de J. Mannheim și A. Iber, în calitate de agenți, asistate de D. Waelbroeck și A. Duron, avocați,

pârât,

având ca obiect o cerere întemeiată pe articolul 270 TFUE prin care se solicită, pe de o parte, anularea deciziilor ECDC din 18 mai, 20 iunie și 26 octombrie 2018, adoptate ca răspuns la cererea de asistență a reclamantului întemeiată pe hărțuire morală, precum și la cererea lui de acces la anumite documente și, pe de altă parte, repararea prejudiciului pe care acesta l-ar fi suferit,

TRIBUNALUL (Camera a șaptea),

compus din domnii R. da Silva Passos, președinte, L. Truchot și M. Sampol Pucurull (raportor), judecători,

grefier: doamna S. Spyropoulos, administratoare,

având în vedere faza scrisă a procedurii și în urma ședinței din 1 octombrie 2020,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: engleza.

Hotărâre

I. Istoricul litigiului

1 Reclamantul, AI, a fost recrutat de Centrul European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor (ECDC) la [*confidențial*] [1].

2 La 20 iunie 2017, reclamantul a introdus o cerere de asistență (denumită în continuare „prima cerere de asistență”), în sensul articolului 24 din Statutul funcționarilor Uniunii Europene (denumit în continuare „statutul”), privind pretinse fapte de hărțuire morală din partea șefului său de unitate, A (denumit în continuare „șeful de unitate”). După ce a descris în detaliu aceste fapte, reclamantul a formulat următoarea cerere:

„V-aș fi recunoscător dacă m-ați ajuta să punem capăt acestei situații care îmi cauzează multă suferință și v-aș fi de asemenea recunoscător dacă ați verifica dacă acest comportament, pe care îl consider repetitiv, agresiv și abuziv în privința mea, constituie un caz de hărțuire.”

3 La 14 iulie 2017, reclamantul a depus un formular de informații care completa prima sa cerere de asistență.

4 La 7 august 2017, ECDC a notificat Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) prima cerere de asistență. La 27 septembrie 2017, în urma mai multor schimburi de corespondență cu ECDC, șefa unității 0.1 a OLAF a adresat o notă directoarei ECDC (denumită în continuare „directoarea”). Prin această notă, s-a arătat că OLAF nu a inițiat nicio anchetă cu privire la aceleași fapte, că lua notă de faptul că ECDC urma să își inițieze propria anchetă și că, în aceste împrejurări, nu va iniția el însuși nicio anchetă.

5 La 28 septembrie 2017, B, fost funcționar al Comisiei Europene, a fost mandatat de directoare să efectueze o anchetă cu privire la comportamentele șefului de unitate denunțate de reclamant și de un alt membru al personalului ECDC, C, care introdusese de asemenea o cerere de asistență.

6 Prin scrisoarea din aceeași zi, directoarea l-a informat pe reclamant cu privire la inițierea anchetei ca urmare a primei sale cereri de asistență și cu privire la numirea anchetatorului. Ea i-a arătat de asemenea că, „[î]n urma primirii raportului lui [B], va lua o decizie cu privire la acest aspect”.

7 Reclamantul a fost audiat pentru prima dată de anchetator la 9 octombrie 2017.

8 La 26 octombrie 2017, reclamantul a contactat-o pe directoare pentru a o informa cu privire la anumite comportamente ale șefului de unitate, asemănătoare cu cele denunțate în prealabil în prima sa cerere de asistență, care avuseseră loc în cursul unei ședințe de lucru desfășurate în ziua precedentă. Reclamantul i-a comunicat directoarei sentimentul său de vulnerabilitate și îngrijorarea sa în perspectiva unei ședințe prevăzute pentru aceeași seară, în prezența, de asemenea, a șefului de unitate. În acest context, reclamantul a solicitat să fie eliberat de sarcinile în cadrul cărora era în contact cu șeful de unitate.

9 Directoarea a răspuns prin e-mail chiar în aceeași zi, arătând că și-a reorganizat agenda pentru a putea fi prezentă la următoarea ședință, care îl îngrijora pe reclamant. La finalul acestei ședințe, reclamantul și directoarea au avut o primă discuție în scopul identificării sarcinilor care

[1] Date confidențiale ocultate.

presupuneau un contact direct între acesta și șeful de unitate și au convenit să reflecteze împreună, în zilele următoare, la o soluție temporară de organizare a muncii reclamantului până la finalul anchetei.

10 În cadrul acestei reflecții, reclamantul a transmis în scris directoarei o serie de opțiuni de natură să atenueze riscurile de hărțuire morală. Printre opțiunile enumerate „fără vreo ordine anume”, reclamantul a sugerat „transferul temporar al responsabilității gestiunii ierarhice a secției către un alt șef de unitate” sau „încercarea de a se evita contactele prin intermediul concediilor, al muncii la distanță și al programului flexibil”.

11 La 30 octombrie 2017, a avut loc o întâlnire între reclamant și directoare, în urma căreia aceasta i-a sugerat, printr-un e-mail din data de 7 noiembrie 2017, să opteze pentru un regim de muncă la distanță ocazională pentru o perioadă mai lungă decât cea prevăzută în mod normal, începând cu 9 noiembrie 2017. Pentru a-și asigura prezența în cadrul ședințelor deja stabilite și pentru a organiza activitatea echipei sale, reclamantul a amânat în cele din urmă, până la 13 noiembrie 2017, începutul regimului de muncă la distanță.

12 La 25 noiembrie 2017, reclamantul a avut o a doua întâlnire cu anchetatorul, de această dată prin telefon, în cursul căreia i-a descris acestuia comportamentul șefului de unitate în ședința din 25 octombrie 2017 și schimburile sale de corespondență ulterioare cu directoarea, astfel cum au fost amintite la punctele 8-11 de mai sus.

13 La 13 decembrie 2017, reclamantul a pus capăt perioadei sale de muncă la distanță ocazională. La aceeași dată, șeful de unitate a efectuat concediu până la sfârșitul anului 2017. La rândul său, reclamantul a efectuat concediu la începutul anului 2018 și și-a reluat activitatea la 9 ianuarie 2018.

14 La 21 ianuarie 2018, B a transmis directoarei raportul său (denumit în continuare „raportul de anchetă”).

15 După ce a rămas la postul său pe întreaga durată a lunii ianuarie 2018, șeful de unitate a intrat în concediu medical și a fost înlocuit în atribuțiile sale începând de la 31 ianuarie 2018.

16 La 13 martie 2018, reclamantul a solicitat, în temeiul articolului 41 alineatul (2) litera (b) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, să aibă acces la raportul de anchetă, inclusiv la concluziile și recomandările acestuia.

17 La 3 aprilie 2018, a luat sfârșit concediul medical al șefului de unitate. La această dată, el nu și-a reluat atribuțiile anterioare, ci a primit sarcini încredințate și supravegheate în mod direct de directoare, fără a avea nicio legătură ierarhică cu reclamantul.

18 Prin decizia din 6 aprilie 2018, ca răspuns la solicitarea reclamantului din 13 martie 2018 (a se vedea punctul 16 de mai sus), directoarea a refuzat accesul acestuia la raportul de anchetă pentru motivul că procedura inițiată în urma primei cereri de asistență nu fusese încheiată. Pe de altă parte, potrivit acesteia, dreptul oricărei persoane de acces la dosarul propriu, prevăzut la articolul 41 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale, permite protejarea dreptului său la apărare atunci când o decizie îi afectează în mod negativ interesele.

19 La 6 aprilie 2018, a avut loc o întâlnire între șeful de unitate și directoare, în cursul căreia aceasta l-a informat oral cu privire la rezultatul anchetei.

20 Prin scrisoarea din 10 aprilie 2018, reclamantul a introdus o nouă cerere de asistență (denumită în continuare „a doua cerere de asistență”). În această cerere, el denunța faptul că șeful de unitate luase legătura cu mai mulți membri ai personalului ECDC în timpul și după întocmirea raportului de anchetă pentru a le explica faptul că elementele pe care le denunțase reclamantul în prima sa cerere de asistență erau fabulații provenite de la un angajat nemulțumit. Reclamantul a subliniat de asemenea că șeful de unitate revenise la birou și, prin urmare, putea să continue să îl discrediteze sau să își reia hărțuirea morală față de el.

21 Prin scrisoarea din 16 aprilie 2018, reclamantul a solicitat pentru a doua oară să aibă acces la raportul de anchetă, în temeiul articolului 41 din Carta drepturilor fundamentale, dar și al articolului 13 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date (JO 2001, L 8, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 30, p. 142) și al Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (JO 2001, L 145, p. 43, Ediție specială, 01/vol. 3, p. 76).

22 O a doua întâlnire între directoare și șeful de unitate a fost stabilită la 16 aprilie 2018 cu scopul de a-i da acestuia din urmă posibilitatea de a se exprima în mod oficial cu privire la raportul de anchetă, care îi fusese comunicat între timp. La cererea șefului de unitate, pentru a-i permite acestuia să își pregătească observațiile orale, această întâlnire a fost amânată până la 2 mai 2018.

23 Prin decizia din 8 mai 2018, reclamantului i-a fost refuzat din nou accesul la raportul de anchetă solicitat (a se vedea punctul 21 de mai sus), pentru motivul, pe de o parte, că încă nu fusese luată nicio decizie care să îl afecteze negativ și, pe de altă parte, că necesitatea de a-i dezvălui date personale referitoare la șeful de unitate, la alți membri ai personalului ECDC, precum și la persoane externe nu fusese demonstrată. În plus, cererea de acces întemeiată pe Regulamentul nr. 45/2001 a fost transferată responsabilului cu protecția datelor al ECDC.

24 La 15 mai 2018, a avut loc o a treia întâlnire între directoare și șeful de unitate, în cursul căreia aceasta l-a informat cu privire la intenția sa de a-i rezilia contractul în temeiul articolului 47 litera (c) punctul (i) din Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii Europene, în versiunea aplicabilă litigiului (denumit în continuare „RAA”).

25 Prin scrisoarea din 15 mai 2018, redactată imediat după această întâlnire, șeful de unitate și-a prezentat demisia „în interesul serviciului”.

26 Prin scrisoarea din 16 mai 2018 adresată șefului de unitate, directoarea ECDC a acceptat demisia acestuia. În această scrisoare, în primul rând, directoarea a arătat că anchetatorul a concluzionat că, din punctul său de vedere, prima cerere de asistență a reclamantului și o cerere similară formulată de un alt membru al personalului ECDC puteau fi admise. În al doilea rând, directoarea a amintit observațiile pe care le formulase șeful de unitate. Astfel, potrivit acestuia, principiul prezumției de nevinovăție nu fusese respectat în cursul anchetei, raportul de anchetă era afectat de mai multe erori de fapt, era posibil ca anumite persoane implicate în anchetă să fi acționat cu rea-credință, iar intenția sa nu fusese niciodată de a prejudicia pe cineva, ci de a acționa în interesul ECDC. În al treilea rând, directoarea a arătat că a constatat câteva erori de fapt în raportul de anchetă și că șeful de unitate avea dreptul să acționeze în privința anumitor probleme de randament referitoare la mai mulți membri ai unității sale. Cu toate acestea, după ce a citit raportul de anchetă și susținerile grave formulate împotriva lui, inclusiv în mărturii,

directoarea a considerat că modul de gestionare al șefului de unitate a cauzat un stres și o anxietate inutile pentru personal. În aceste condiții, directoarea a indicat că legătura de încredere dintre ECDC și șeful de unitate nu mai putea fi stabilită și că intenționa să rezilieze contractul acestuia conform articolului 47 litera (c) punctul (i) din RAA. Cu toate acestea, arătând că, între timp, șeful de unitate și-a prezentat demisia, directoarea a acceptat această demisie în termenii următori:

„Totuși, la acest moment, v-ați prezentat demisia, ceea ce înseamnă practic că ultima dumneavoastră zi de muncă va fi înainte de data efectivă a unei încetări a funcției, prin urmare constatăm că este în interesul serviciului să acceptăm demisia dumneavoastră din 15 mai. Perioada dumneavoastră de preaviz este de 10 luni, ceea ce înseamnă că ultima dumneavoastră zi de muncă va fi 15 martie 2019.

Așa cum am discutat și am convenit cu ocazia întâlnirii noastre, veți lucra de la domiciliu în perioada dumneavoastră de preaviz cu privire la sarcinile atribuite de noi.

În perioada dumneavoastră de preaviz, trebuie să acționați în conformitate cu obligația dumneavoastră de loialitate față de ECDC în conformitate cu articolul 11 din statut.”

27 La 18 mai 2018, directoarea i-a adresat reclamantului o scrisoare având ca obiect prima cerere de asistență a acestuia (denumită în continuare „prima decizie atacată”). Această scrisoare avea următorul cuprins:

„În urma scrisorii noastre din 28 septembrie 2017, în care vă informam cu privire la inițierea anchetei ca urmare a [primei] dumneavoastră cereri de asistență pentru hărțuire morală [de către] […] șeful de unitate […], vă scriu acum pentru a vă informa cu privire la încheierea anchetei și a procedurii aferente acesteia. Am primit raportul anchetatorului extern, [B], la sfârșitul lunii ianuarie. Rezultatul anchetei reia relatarea dumneavoastră, precum și pe cea a unui alt reclamant, susținută de asemenea de mai multe mărturii. Anchetatorul concluzionează că, din punctul său de vedere, cele două plângeri pentru hărțuire pot fi admise.

După cum știți, [șeful de unitate] a fost absent în prima parte a anului și, prin urmare, nu am putut încheia procedura decât la acest moment. Am comunicat [șefului de unitate] concluziile raportului de anchetă în luna aprilie, după întoarcerea sa la birou, și, conform procedurii, i-am oferit posibilitatea de a ne transmite punctul său de vedere cu privire la rezultatul anchetei.

În urma lecturii raportului și după luarea în considerare a informațiilor de care dispunem, am ajuns la concluzia că au existat elemente de hărțuire morală. Pe de altă parte, putem constata că raportul conține câteva erori de fapt. Deși ținem seama de faptul că [șeful de unitate], în rolul său […], trebuia să acționeze cu privire la anumite aspecte, considerăm totuși că modul în care a abordat aceste dificultăți și metoda sa de gestionare au cauzat un stres și o anxietate inutile personalului. În consecință, preconizam măsuri adecvate, însă, între timp, [șeful de unitate] a demisionat din postul său și nu se va mai prezenta la birou. Ținând seama de absența sa anterioară și de schimbarea subsecventă a repartizării sale la cabinetul directoarei și având în vedere că a demisionat, sperăm că s-a dat curs [primei] dumneavoastră cereri de asistență și că situația care vă neliniștea nu mai există.”

28 La 29 mai 2018, șeful de unitate a introdus o cerere de asistență ca urmare a divulgării în mass-media suedeză a unor informații confidențiale referitoare la ancheta al cărei obiect era, precum și a amenințărilor anonime pe care le-ar fi primit. Această cerere a condus la inițierea unei anchete administrative în cursul căreia reclamantul a fost ascultat.

29 Prin scrisoarea din 30 mai 2018, reclamantul a solicitat, pentru a treia oară, accesul la raportul de anchetă, vizând de asemenea, în această cerere, toate documentele pe baza cărora directoarea ECDC a luat prima decizie atacată, inclusiv pe cele pe baza cărora ea a considerat că raportul de anchetă conținea „câteva erori de fapt” (denumită în continuare „cererea de acces în litigiu”). Cererea menționată a fost introdusă în temeiul articolului 41 din Carta drepturilor fundamentale. Potrivit reclamantului, acest acces devenea necesar în lumina primei decizii atacate și crucial având în vedere a doua cerere de asistență a sa. În aceeași scrisoare, reclamantul a solicitat mai multe precizări cu privire la situația contractuală a șefului de unitate după demisia sa, menționată în prima decizie atacată.

30 Prin scrisoarea din aceeași zi, în urma deciziei din 8 mai 2018 (a se vedea punctul 23 de mai sus), reclamantul a introdus o cerere de confirmare a accesului la raportul de anchetă, în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1049/2001.

31 Prin scrisoarea din 20 iunie 2018, adresată consilierilor reclamantului (denumită în continuare „a doua decizie atacată”), directoarea a respins cererea de acces în litigiu, menționată la punctul 29 de mai sus, în termenii următori:

„Ați arătat că [c]ererea [clientului dumneavoastră] se întemeiază pe faptul că [acesta] se consideră lezat de [prima] decizie [atacată,] care i-a fost comunicată prin scrisoarea din 18 mai 2018. După ce am evaluat în mod corespunzător argumentele prezentate, nu vedem cum ar putea fi afectat interesul clientului dumneavoastră, întrucât nu am respins [prima] cerere de asistență ca nefondată. În plus, clientul dumneavoastră a avut posibilitatea să își prezinte punctul de vedere în cursul anchetei. Nici [a doua] cerere de asistență […] depusă de clientul dumneavoastră la 10 aprilie 2018 nu poate justifica o asemenea cerere, întrucât nu s-a ajuns încă la nicio concluzie cu privire la această cerere.

În consecință, ne menținem concluzia potrivit căreia accesul la raport și la celelalte documente nu este necesar în temeiul articolului 41 din Carta [drepturilor fundamentale].

Considerăm că această concluzie este conformă cu jurisprudența [Uniunii], potrivit căreia, pentru a interpreta domeniul de aplicare al dreptului la apărare, situația unei proceduri de anchetă inițiate ca urmare a unei cereri de asistență pentru hărțuire din partea unui membru al personalului nu poate, în niciun caz, să fie asimilată procedurii de anchetă inițiate împotriva acestui membru. În cazuri similare, dreptul de acces la dosar, întemeiat pe Carta drepturilor fundamentale, a fost refuzat autorilor plângerilor chiar în condițiile în care s-a concluzionat că nu putea fi demonstrată existența unei hărțuiri.”

32 Prin scrisoarea din aceeași zi (denumită în continuare „a doua scrisoare din 20 iunie 2018”), directoarea a răspuns la cererea de confirmare a accesului la raportul de anchetă introdusă la 30 mai 2018 în temeiul Regulamentului nr. 1049/2001 (a se vedea punctul 30 de mai sus) și la cererea reclamantului introdusă la 16 aprilie 2018 în temeiul Regulamentului nr. 45/2001 (a se vedea punctul 21 de mai sus). În această scrisoare, directoarea a concluzionat că reclamantul putea, pe de o parte, să consulte la fața locului o versiune neconfidențială a raportului de anchetă și, pe de altă parte, să primească un document care conținea datele sale cu caracter personal, puse la dispoziția sa în conformitate cu articolul 13 din Regulamentul nr. 45/2001.

33 La 2 iulie 2018, reclamantul a introdus o reclamație în temeiul articolului 90 alineatul (2) din statut, prin care contesta prima și a doua decizie atacată. În această reclamație, el a formulat o cerere de despăgubire pentru prejudiciul moral care i-ar fi fost cauzat prin nerecunoașterea

completă a statutului său de victimă, prin inexistența unei sancțiuni disciplinare împotriva șefului de unitate și prin inexistența unei măsuri de protecție ca urmare a primei sale cereri de asistență. Acest prejudiciu ar fi fost agravat, printre altele, prin refuzul accesului la raportul de anchetă. Reclamantul a precizat că „prejudiciile rezultate în mod direct din hărțuire și din culpa ECDC pentru [că nu a] asigur[at] condiții de muncă conforme standardelor privind demnitatea, sănătatea și siguranța [ar fi] prevăzute de cereri separate”.

34 Prin scrisoarea din 7 septembrie 2018, directoarea l-a informat pe reclamant, după ce a adresat întrebări anumitor membri ai personalului, că nu exista nicio dovadă care să confirme susținerile pe care le exprimase el în a doua cerere de asistență (a se vedea punctul 20 de mai sus) și a respins această cerere.

35 La 12 septembrie 2018, reclamantul a putut consulta la fața locului o versiune neconfidențială a raportului de anchetă. El a semnat o foaie de prezență precizând manuscris că contesta condițiile de acces la acest raport.

36 La 11 octombrie 2018, reclamantul și alți patru membri ai personalului ECDC au formulat o cerere de despăgubire în temeiul articolului 90 alineatul (1) din statut, prin care urmăreau să obțină repararea prejudiciului moral și material pe care l-ar fi suferit ca urmare a inacțiunii ECDC între anii 2012 și 2018 față de comportamentul șefului de unitate în privința lor.

37 Prin scrisoarea din 26 octombrie 2018 (denumită în continuare „decizia de respingere a reclamației”), directoarea a respins reclamația reclamantului din 2 iulie 2018 (a se vedea punctul 33 de mai sus). Mai întâi, directoarea a contestat admisibilitatea reclamației, susținând că prima decizie atacată nu constituia un act care îl leza pe reclamant. În continuare, ea a afirmat că comportamentul șefului de unitate nu fusese minimizat în această decizie. Directoarea a precizat că, „din cauza gravității comportamentului [șefului de unitate], [preconizase] măsuri adecvate pentru a gestiona rezultatul raportului de anchetă”. Ea a amintit de asemenea că prima cerere de asistență a reclamantului urmărea „să se pună capăt situației și să se ancheteze faptele invocate”. Ea a descris de asemenea măsurile de protecție luate în privința reclamantului înainte de adoptarea primei decizii atacate. Pe de altă parte, ea a arătat că a acceptat demisia șefului de unitate „în interesul serviciului”. În plus, directoarea a subliniat că reclamantul a putut consulta o versiune neconfidențială a raportului de anchetă la 12 septembrie 2018. În opinia sa, acestuia nu i-a fost acordat un acces complet la raport din cauza protecției confidențialității întâlnirilor cu martorii și cu șeful de unitate însuși, a caracterului sensibil al problemei și a necesității de a se menține capacitatea ECDC de a efectua anchete. În sfârșit, directoarea a respins cererea de despăgubire formulată în reclamație.

38 La 21 noiembrie 2018, reclamantul a adresat Ombudsmanului European o plângere privind a doua scrisoare din 20 iunie 2018, menționată la punctul 32 de mai sus.

39 La 5 decembrie 2018, reclamantul a introdus o reclamație în temeiul articolului 90 alineatul (2) din statut împotriva scrisorii din 7 septembrie 2018 privind a doua cerere de asistență a sa (a se vedea punctul 34 de mai sus).

40 La 11 februarie 2019, directoarea a respins în întregime cererea de despăgubire menționată la punctul 36 de mai sus.

41 Prin scrisoarea din 6 martie 2019, scrisoarea din 7 septembrie 2018 de respingere a celei de a doua cereri de asistență (a se vedea punctul 34 de mai sus) a fost retrasă de directoare, ca urmare a reclamației reclamantului din 5 decembrie 2018.

42 Prin scrisoarea din 15 martie 2019, directoarea i-a furnizat reclamantului un rezumat al declarațiilor diverșilor martori audiați în urma celei de a doua cereri de asistență și l-a invitat la o întâlnire, care a avut loc la 25 martie 2019.

43 La 15 martie 2019, șeful de unitate a părăsit definitiv ECDC după perioada sa de preaviz.

44 Prin scrisoarea din 5 aprilie 2019, directoarea l-a informat pe reclamant că, în lipsa unui motiv care să justifice aprofundarea examinării faptelor menționate în a doua cerere de asistență, a decis să respingă această cerere.

45 Prin decizia din 6 iunie 2019, Ombudsmanul a considerat că ECDC nu a dat dovadă de administrare defectuoasă prin faptul că nu i-a acordat reclamantului, în a doua scrisoare din 20 iunie 2018, decât un acces parțial la raportul de anchetă.

II. Procedura și concluziile părților

46 Prin înscrisul depus la grefa Tribunalului la 5 februarie 2019, reclamantul a introdus prezenta acțiune.

47 Prin înscrisul depus la grefa Tribunalului la 12 februarie 2019, reclamantul a solicitat să i se acorde anonimatul în temeiul articolului 66 din Regulamentul de procedură al Tribunalului. Prin decizia din 30 aprilie 2019, Tribunalul a admis această cerere.

48 Prin Decizia din 21 octombrie 2019, președintele Tribunalului, în temeiul articolului 27 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, a reatribuit cauza unui nou judecător raportor, care face parte din Camera a șaptea.

49 La propunerea judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a șaptea) a hotărât deschiderea fazei orale a procedurii la 26 mai 2020.

50 Prin Ordonanța din 19 iunie 2020, în temeiul articolului 91 litera (c) și al articolului 104 din Regulamentul de procedură, Tribunalul a dispus ca ECDC să prezinte documentele la care fusese refuzat accesul prin a doua decizie atacată. Aceste documente au fost transmise Tribunalului la 27 august 2020 și nu au fost notificate reclamantului, în conformitate cu articolul 104 din Regulamentul de procedură.

51 La 24 iunie 2020, la propunerea judecătorului raportor, în cadrul măsurilor de organizare a procedurii prevăzute la articolul 89 din Regulamentul de procedură, Tribunalul a adresat mai multe întrebări scrise părților și a solicitat prezentarea anumitor documente. Părțile au dat curs acestor măsuri în termenul care le-a fost acordat.

52 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 1 octombrie 2020.

53 Reclamantul solicită Tribunalului:

– anularea primei și a celei de a doua decizii atacate și, dacă este cazul, a deciziei de respingere a reclamației;

– obligarea la repararea prejudiciului moral suferit, evaluat *ex æquo et bono* la suma de 40 000 de euro;

– obligarea ECDC la plata cheltuielilor de judecată.

54 ECDC solicită Tribunalului:

– respingerea cererii introductive în parte ca inadmisibilă și în întregime ca nefondată;

– obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată.

III. În drept

A. Cu privire la obiectul acțiunii

55 Reclamantul solicită Tribunalului, pe lângă anularea primei și a celei de a doua decizii atacate, anularea, „dacă este cazul”, a deciziei de respingere a reclamației.

56 Potrivit unei jurisprudențe constante, concluziile în anulare îndreptate în mod formal împotriva deciziei de respingere a unei reclamații au drept efect sesizarea Tribunalului cu actul împotriva căruia a fost introdusă reclamația atunci când acestea sunt, ca atare, lipsite de conținut autonom (a se vedea Hotărârea din 13 iulie 2018, Curto/Parlamentul, T-275/17, EU:T:2018:479, punctul 63 și jurisprudența citată).

57 Cu toate acestea, atunci când decizia de respingere a reclamației are un conținut diferit de cel al actului împotriva căruia a fost formulată această reclamație, în special atunci când modifică decizia inițială sau atunci când conține o reexaminare a situației reclamantului în funcție de elemente de drept și de fapt noi care, dacă ar fi survenit sau ar fi fost cunoscute de autoritatea competentă înainte de adoptarea deciziei inițiale, ar fi fost luate în considerare, Tribunalul poate fi determinat să se pronunțe în mod specific cu privire la concluziile îndreptate formal împotriva deciziei de respingere a reclamației (a se vedea Hotărârea din 19 decembrie 2019, ZQ/Comisia, T-647/18, nepublicată, EU:T:2019:884, punctul 36 și jurisprudența citată).

58 În speță, decizia de respingere a reclamației nu este pur confirmativă în raport cu a doua decizie atacată, întrucât directoarea a luat poziție cu privire la elemente noi intervenite după adoptarea acesteia și după data reclamației. Astfel, în ceea ce privește documentele la care fusese refuzat accesul prin a doua decizie atacată, directoarea a constatat că reclamantul a putut în cele din urmă să consulte la fața locului, la 12 septembrie 2018, o versiune neconfidențială a raportului de anchetă, precum și să obțină, în temeiul articolului 13 din Regulamentul nr. 45/2001, un document care conținea datele sale personale.

59 În aceste condiții, este necesar să se statueze cu privire la concluziile în anularea atât a primei și a celei de a doua decizii atacate, cât și a deciziei de respingere a reclamației.

60 În plus, decizia de respingere a reclamației precizează anumite motive ale primei și ale celei de a doua decizii atacate. Având în vedere prima decizie atacată, prin aceasta se recunoaște „gravitatea” comportamentului șefului de unitate și se aduc precizări, printre altele, cu privire la împrejurările care au determinat-o pe directoare să accepte, „în interesul serviciului”, demisia acestuia. Având în vedere a doua decizie atacată, prin aceasta se adaugă că reclamantului nu i-a fost acordat un acces complet la raportul de anchetă din cauza protecției confidențialității întâlnirilor cu martorii și cu șeful de unitate însuși, a caracterului sensibil al problemei și a necesității de a se menține capacitatea ECDC de a efectua anchete. În consecință, ținând seama de caracterul evolutiv al procedurii precontencioase, această motivare complementară va trebui să fie de asemenea luată în considerare pentru examinarea legalității primei și a celei de a doua decizii atacate, întrucât se presupune că motivarea respectivă coincide cu acestea din urmă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 decembrie 2009, Comisia/Birkhoff, T-377/08 P, EU:T:2009:485, punctele 55 și 56 și jurisprudența citată).

B. Cu privire la concluziile în anulare

1. Cu privire la cererea de anulare a primei decizii atacate

61 Reclamantul invocă trei motive în susținerea cererii sale de anulare a primei decizii atacate, astfel cum a fost completată prin decizia de respingere a reclamației. Primul motiv este întemeiat pe încălcarea dreptului de a fi ascultat, al doilea, pe încălcarea obligației de motivare, iar al treilea, în esență, pe încălcarea articolelor 24 și 86 din statut.

62 ECDC solicită Tribunalului să declare această cerere în anulare vădit inadmisibilă, în lipsa unui act care îl lezează pe reclamant. Cu titlu subsidiar, acesta solicită Tribunalului să respingă cele trei motive ca nefondate.

a) Considerații introductive

63 Cu titlu introductiv, trebuie amintite obligațiile care revin administrației atunci când o cerere de asistență este formulată de un funcționar sau de un agent.

64 Atunci când autoritatea împuternicită să facă numiri (denumită în continuare „AIPN”) sau, după caz, autoritatea abilitată să încheie contractele de muncă (denumită în continuare „AAIC”) a unei instituții este sesizată, potrivit articolului 90 alineatul (1) din statut, cu o cerere de asistență în sensul articolului 24 din acesta, această autoritate trebuie, în temeiul obligației de asistență și în cazul în care se află în prezența unui incident incompatibil cu ordinea și cu liniștea serviciului, să intervină cu toată energia necesară și să răspundă cu rapiditatea și cu solicitudinea impuse de împrejurările din speță pentru stabilirea situației de fapt și pentru adoptarea în cunoștință de cauză a măsurilor adecvate. În acest scop, este suficient ca funcționarul sau agentul care solicită protecția instituției sale să prezinte un început de dovadă cu privire la realitatea atacurilor la care afirmă că este supus. În prezența unor astfel de elemente, este de competența instituției în cauză să ia măsurile adecvate, în special efectuând o anchetă administrativă, pentru a stabili faptele care au stat la originea plângerii, în colaborare cu autorul acesteia, și, în funcție de rezultatele anchetei, să adopte măsurile care se impun, cum ar fi inițierea unei proceduri disciplinare împotriva persoanei acuzate atunci când administrația constată, la finalul anchetei administrative, existența unei hărțuiri morale (a se vedea Hotărârea din 3 octombrie 2019, DQ și alții/Parlamentul, T-730/18, EU:T:2019:725, punctul 80 și jurisprudența citată).

65 Obligația de asistență prevăzută la articolul 24 din statut impune informarea în timp util a solicitanților de asistență cu privire la soluționarea cererii lor. În special, în cazul inițierii unei proceduri disciplinare, solicitantul asistenței trebuie să fie informat cu privire la natura și la gravitatea sancțiunii care a fost aplicată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 3 octombrie 2019, DQ și alții/Parlamentul, T-730/18, EU:T:2019:725, punctul 108 și jurisprudența citată). Pe de altă parte, în prezența unei cereri de asistență privind pretinse acte de hărțuire, orice decizie a administrației cu privire la existența sau inexistența acestor acte trebuie să fie rapidă, explicită și motivată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 decembrie 2000, Campogrande/Comisia, T-136/98, EU:T:2000:281, punctul 58).

66 Mai mult, trebuie arătat că eventuala recunoaștere de către AIPN, la încheierea anchetei administrative, a existenței unei hărțuiri morale este, în sine, susceptibilă să aibă un efect benefic în procesul terapeutic de recuperare a victimelor și, în plus, poate fi utilizată de acestea în scopul unei eventuale acțiuni în justiție naționale (a se vedea Hotărârea din 13 iulie 2018, Curto/Parlamentul, T-275/17, EU:T:2018:479, punctul 59 și jurisprudența citată).

67 Acestea sunt considerațiile în lumina cărora trebuie analizată admisibilitatea cererii de anulare a primei decizii atacate și temeinicia sa.

b) Cu privire la admisibilitate

68 Fără a ridica în mod formal o excepție de inadmisibilitate parțială a acțiunii, ECDC susține că cererea de anulare a primei decizii atacate este vădit inadmisibilă. Potrivit ECDC, ancheta administrativă nu a fost închisă definitiv. Spre deosebire de alte cazuri examinate în jurisprudență, în speță nu ar fi existat o respingere a plângerii. Dimpotrivă, prima cerere de asistență a reclamantului, care urmărea să îl ajute pe acesta să pună capăt situației și să se examineze comportamentul șefului de unitate, ar fi fost acceptată în întregime.

69 Mai întâi, potrivit ECDC, au fost adoptate mai multe măsuri în urma acestei cereri, dintre care prima a fost sesizarea OLAF la 7 august 2017. Ancheta a fost deschisă de directoare după confirmarea de către OLAF a inexistenței unei anchete la inițiativa sa. Începând de la 26 octombrie 2017, reclamantul nu a mai fost în contact direct cu șeful de unitate. Ulterior, pe baza raportului de anchetă, directoarea a acceptat, în interesul serviciului, demisia șefului de unitate la 16 mai 2018, cu efect de la 16 martie 2019, și anume cu o lună și jumătate înainte de împlinirea de către acesta a vârstei de pensionare. ECDC arată că inițierea unei proceduri disciplinare poate să dureze o perioadă considerabilă și să nu conducă în mod necesar la concedierea persoanei în cauză, care este sancțiunea cea mai mare. În încheiere, în perioada de preaviz a șefului de unitate, ar fi fost instituite măsuri de monitorizare. În special, acesta ar fi lucrat la distanță în cadrul unor sarcini direct atribuite și supravegheate de directoare. Pe de altă parte, în cadrul celei de a doua cereri de asistență, reclamantul nu ar fi furnizat nicio dovadă că situația de hărțuire morală a continuat după adoptarea primei decizii atacate.

70 În continuare, în ceea ce privește pretinsa minimizare a gravității comportamentului șefului de unitate, ECDC consideră că aceasta nu poate fi dedusă nici din modul de redactare a primei decizii atacate, nici, în sens mai general, din ansamblul măsurilor luate de directoare în urma primei cereri de asistență.

71 În sfârșit, în ceea ce privește sancțiunile care, potrivit reclamantului, ar fi trebuit să fie impuse, ECDC adaugă că nu este obligat să inițieze o procedură disciplinară și nici să impună o sancțiune atunci când raportul întocmit la finalul unei anchete propune inițierea unei asemenea proceduri.

O cerere de asistență nu ar urmări, în sine, să impună sancțiuni autorului prezumat al hărțuirii morale, ci mai degrabă să ajute solicitantul în cadrul demersului său. Pe de altă parte, situația în discuție ar fi specială, ca urmare a demisiei șefului de unitate. În orice caz, discuția privind temeinicia sancțiunii nu ar fi legată de aspectul dacă prima decizie atacată l-a lezat pe reclamant. În ședință, ECDC a subliniat în plus că, în prima sa cerere de asistență, reclamantul nu a solicitat directoarei inițierea unei proceduri disciplinare împotriva șefului de unitate.

72 La rândul său, reclamantul arată că, contrar celor susținute de ECDC în decizia de respingere a reclamației și în cadrul prezentei acțiuni, prima decizie atacată este un act care îl lezează. În această privință, el subliniază că, în pofida măsurilor adoptate de directoare în cursul anchetei administrative descrise la punctul 69 de mai sus, prima decizie atacată nu i-a dat deplină satisfacție. Pe de o parte, directoarea nu ar fi recunoscut, în mod clar și fără ambiguitate, că șeful de unitate era vinovat de o hărțuire morală a cărei victimă era reclamantul. Utilizarea expresiei „elemente de hărțuire” în această decizie ar confirma ambiguitatea acesteia și ar minimiza impactul comportamentului șefului de unitate în privința sa. Pe de altă parte, deși anchetatorul a recunoscut temeinicia plângerii sale, nicio „măsură adecvată” nu ar fi fost adoptată de directoare din cauza demisiei voluntare a șefului de unitate. În special, nu ar fi fost inițiată nicio procedură disciplinară.

73 Potrivit articolului 91 alineatul (1) prima teză din statut, Curtea de Justiție a Uniunii Europene este competentă să hotărască asupra oricărui litigiu între Uniunea Europeană și oricare dintre persoanele cărora li se aplică statutul și privind legalitatea unui act care lezează persoana respectivă în sensul articolului 90 alineatul (2) din statutul menționat.

74 Potrivit unei jurisprudențe constante, lezează, în sensul articolului 90 alineatul (2) din statut, numai actele sau măsurile care produc efecte juridice obligatorii de natură să afecteze interesele unui funcționar sau ale unui agent, modificând în mod distinct situația juridică a acestuia din urmă. Astfel de acte trebuie să provină, în cazul unui agent supus RAA, de la AAIC și să aibă caracter decizional (a se vedea Hotărârea din 18 mai 2015, Gyarmathy/OEDT, F-79/13, EU:F:2015:49, punctul 44 și jurisprudența citată). Noțiunea de act care lezează acoperă atât deciziile, cât și abținerile de a adopta o măsură impusă administrației, expres sau implicit, de către statut pentru a garanta drepturile funcționarilor (a se vedea Ordonanța din 25 octombrie 1996, Lopes/Curtea de Justiție, T-26/96, EU:T:1996:157, punctul 31 și jurisprudența citată).

75 Pe de altă parte, pentru ca un funcționar sau un fost funcționar să aibă dreptul, în cadrul unei acțiuni formulate în temeiul articolelor 90 și 91 din statut, să solicite anularea unui act care îl lezează, în sensul articolului 90 alineatul (2) din statut, acesta trebuie să aibă, la momentul formulării acțiunii sale, un interes născut și actual suficient de important pentru a obține anularea acestui act, un astfel de interes presupunând ca cererea să fie susceptibilă, prin rezultatul său, să îi confere un avantaj (a se vedea Hotărârea din 9 decembrie 2010, Comisia/Strack, T-526/08 P, EU:T:2010:506, punctul 43 și jurisprudența citată).

76 În speță, prima decizie atacată a fost adoptată de directoare, în calitatea sa de AAIC, ca răspuns la prima cerere de asistență a reclamantului, pentru a-i comunica concluzia anchetei inițiate la 28 septembrie 2017 și rezultatul procedurii aferente acesteia, cu respectarea obligațiilor impuse de articolul 90 alineatul (1) și de articolul 24 din statut. În special, pe baza raportului de anchetă și a elementelor puse la dispoziția sa, directoarea a calificat comportamentele denunțate în raport cu articolul 12a alineatul (3) din statut și l-a informat pe reclamant cu privire la măsurile luate în

urma cererii de asistență menționate. Astfel, această decizie produce efecte juridice de natură să afecteze interesele reclamantului. Prin urmare, prima decizie atacată are caracter decizional și constituie un act care lezează în sensul jurisprudenței amintite la punctul 74 de mai sus.

77 În ceea ce privește interesul reclamantului de a exercita acțiunea împotriva primei decizii atacate, trebuie amintit că, în conformitate cu jurisprudența citată la punctul 64 de mai sus, directoarea era obligată, ca răspuns la prima cerere de asistență, pe de o parte, să ia măsurile adecvate pentru a stabili situația de fapt aflată la originea acestei cereri și, pe de altă parte, având în vedere rezultatele anchetei, să adopte măsurile care se impuneau.

78 S-a statuat că, pentru rațiuni care țin de un control jurisdicțional efectiv, un solicitant de asistență poate să conteste, în cadrul acțiunii sale împotriva deciziei privind cererea sa, caracterul adecvat al măsurilor luate în urma acestei cereri, inclusiv atunci când reproșează autorului acestor măsuri că nu a deschis procedura disciplinară împotriva unui terț considerat vinovat de hărțuire morală, în măsura în care invocă, în această privință, obiecții personale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 iulie 2018, SQ/BEI, T-377/17, EU:T:2018:478, punctul 124).

79 După cum rezultă din cuprinsul punctelor 85-116 de mai jos, în cadrul celui de al treilea motiv invocat împotriva primei decizii atacate, părțile au opinii contrare cu privire la aspectul dacă directoarea și-a respectat obligația de asistență. Contrar reclamantului, ECDC consideră că directoarea a admis pe deplin prima cerere de asistență. Aceleași argumente sunt invocate de ECDC pentru a contesta admisibilitatea prezentei cereri de anulare, pentru motivul că prima decizie atacată nu ar constitui un act care îl lezează pe reclamant.

80 Or, ECDC nu poate condiționa interesul reclamantului de a exercita acțiunea împotriva primei decizii atacate de temeinicia criticilor pe care le invocă în susținerea cererii sale de anulare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 iulie 2017, European Dynamics Luxembourg și alții/Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate, T-392/15, EU:T:2017:462, punctul 41 și jurisprudența citată). În această privință, trebuie amintit că interesul unui reclamant privind anularea unui act presupune ca această anulare să îi poată conferi un avantaj, iar nu să existe certitudinea că îi va conferi un astfel de avantaj (Hotărârea din 23 octombrie 2012, Strack/Comisia, F-44/05 RENV, EU:F:2012:144, punctul 101).

81 În speță, în ipoteza în care Tribunalul ar considera că cererea de anulare a primei decizii atacate este întemeiată, acest lucru ar implica adoptarea ulterioară de către directoare a unei noi decizii ca răspuns la prima cerere de asistență a reclamantului, care ar putea stabili în mod mai clar situația de fapt și, dacă este cazul, ar determina inițierea unei proceduri disciplinare împotriva șefului de unitate. În acest sens, prezenta acțiune este susceptibilă să îi aducă un beneficiu. Prin urmare, reclamantul are un interes de a exercita acțiunea împotriva primei decizii atacate.

82 Contrar celor susținute de ECDC în ședință, faptul că reclamantul nu a solicitat în mod formal din partea directoarei, în prima cerere de asistență, inițierea unei proceduri disciplinare împotriva șefului de unitate nu poate repune în discuție interesul său de a exercita acțiunea. Astfel, după cum s-a amintit la punctul 64 de mai sus, pentru ca autoritatea sesizată cu o cerere de asistență să fie obligată să stabilească situația de fapt în litigiu și să deducă din acestea consecințele corespunzătoare, inclusiv inițierea unei proceduri disciplinare împotriva persoanei acuzate, este suficient ca funcționarul sau agentul care solicită protecția instituției sale să prezinte în cererea sa de asistență un început de dovadă cu privire la realitatea atacurilor la care afirmă că este supus.

83 Așa cum rezultă din ansamblul considerațiilor care precedă, cauza de inadmisibilitate invocată de ECDC trebuie să fie respinsă.

c) Cu privire la fond

84 Tribunalul consideră oportun să analizeze mai întâi al treilea motiv, înainte de a examina primul și al doilea motiv.

1) Cu privire la al treilea motiv, întemeiat în esență pe încălcarea articolelor 24 și 86 din statut

85 Al treilea motiv este prezentat în cererea introductivă sub titlul „Eroare vădită de apreciere și eroare vădită de fapt – Încălcarea articolului 86 din statut”. După cum a arătat reclamantul în ședință ca răspuns la o întrebare a Tribunalului, acest motiv este întemeiat în esență pe încălcarea articolelor 24 și 86 din statut. Astfel, chiar dacă reclamantul nu se referă în mod formal în înscrisurile sale decât la articolul 86 din statut, încălcarea articolului 24 din statut se deduce din argumentele invocate în susținerea acestui motiv, potrivit cărora răspunsul dat de ECDC la prima sa cerere de asistență nu este satisfăcător, în esență, pentru două motive.

86 Pe de o parte, directoarea nu ar fi calificat „în mod corespunzător” comportamentele denunțate ca hărțuire morală și nici nu l-ar fi informat pe reclamant cu privire la condițiile în care șeful de unitate și-a prezentat demisia și urma să își execute preavizul, cu încălcarea articolului 24 din statut.

87 Pe de altă parte, acceptarea demisiei șefului de unitate fără inițierea unei proceduri disciplinare nu ar fi conformă cu articolele 24 și 86 din statut.

88 Este necesar să se observe că ECDC a putut deduce din înscrisurile reclamantului că acesta întemeiase al treilea motiv prezentat în susținerea cererii de anulare a primei decizii atacate, în mod implicit, dar fără echivoc, în special pe dispozițiile articolului 24 din statut. Astfel, din înscrisurile ECDC rezultă că argumentele dezvoltate în apărare de acesta din urmă urmăresc respingerea criticii întemeiate pe lipsa unei caracterizări suficiente ca hărțuire morală a faptelor aflate la originea primei cereri de asistență, cu încălcarea articolului 24 menționat, iar nu numai contestarea unei cereri a reclamantului, întemeiată pe articolul 86 din statut, prin care se urmărește inițierea unor proceduri disciplinare. Rezultă că este necesar să se respingă cauza de inadmisibilitate referitoare la al treilea motiv, invocată de ECDC în ședință și bazată pe faptul că acest motiv ar fi fost întemeiat tardiv pe articolul 24 din statut.

i) Cu privire la încălcarea articolului 24 din statut ca urmare a necalificării „în mod corespunzător” a faptelor ca hărțuire morală și a lipsei unei descrieri a măsurilor adoptate în privința șefului de unitate

89 Reclamantul arată că prima decizie atacată se întemeiază pe raportul de anchetă, al cărui conținut nu i-a fost divulgat, pentru a concluziona în sensul existenței unor „elemente” de hărțuire morală. Procedând astfel, ECDC nu ar fi confirmat în mod expres că comportamentul șefului de unitate constituia o hărțuire morală în sensul articolului 12a alineatul (3) din statut. Or, în lumina raportului de anchetă și a mărturiilor reclamantului și ale altor membri ai personalului ECDC, comportamentul menționat ar fi trebuit să fie calificat „în mod corespunzător” ca hărțuire. Ca răspuns la prima cerere de asistență, ECDC ar fi trebuit să adopte o poziție clară în ceea ce privește existența sau inexistența unei hărțuiri morale.

90 Pe de altă parte, măsurile adoptate de ECDC în privința șefului de unitate nu ar constitui un răspuns suficient la prima cerere de asistență a reclamantului. În această privință, acesta din urmă susține că, la momentul introducerii acțiunii, nimeni nu cunoștea cu certitudine statutul profesional al șefului de unitate în cadrul ECDC, nici postul său, nici, mai precis, condițiile în care acesta și-a dat demisia. În aceste împrejurări, el ar fi fost în măsură să îl discrediteze pe reclamant în perioada de preaviz, astfel cum a pretins acesta în a doua cerere de asistență a sa.

91 ECDC răspunde că prima decizie atacată nu minimizează conduita șefului de unitate. ECDC nu ar fi considerat niciodată că faptele invocate nu constituiau hărțuire „totală” în sensul articolului 12a din statut. Pe de altă parte, nu ar fi fost consacrată nicio impunitate, întrucât ECDC a admis pe deplin prima cerere de asistență a reclamantului.

92 Ca răspuns la o întrebare adresată de Tribunal în ședință, ECDC a explicat că persoanele care erau implicate în dosarele pe care le superviza șeful de unitate fuseseră informate despre demisia acestuia și despre faptul că va părăsi ECDC după perioada de preaviz. De asemenea, ar fi fost trimisă o scrisoare Consiliului de administrație al ECDC, care este compus din reprezentanți ai tuturor statelor membre, prin care se expunea constatarea hărțuirii morale și împrejurările în care șeful de unitate părăsea serviciul. Membrii acestui consiliu ar fi fost, așadar, informați cu privire la împrejurările exacte în care șeful de unitate fusese determinat să își părăsească funcțiile.

93 În această privință, trebuie amintit că obiectivul unei anchete administrative este stabilirea faptelor și desprinderea din acestea, în cunoștință de cauză, a consecințelor adecvate atât prin raportare la cazul care face obiectul anchetei, cât și, în general și pentru a respecta principiul bunei administrări, pentru a evita ca o asemenea situație să se repete în viitor (a se vedea Hotărârea din 13 iulie 2018, Curto/Parlamentul, T-275/17, EU:T:2018:479, punctul 59 și jurisprudența citată).

94 Atunci când, ca răspuns la o cerere de asistență pentru pretinse fapte de hărțuire, AIPN sau AAIC consideră că se află în prezența unui început de dovadă suficient, care face necesară deschiderea unei anchete administrative, trebuie neapărat ca respectiva anchetă să fie desfășurată până la finalul acesteia pentru ca administrația, lămurită de concluziile raportului întocmit la finalul acestei anchete, să poată lua o poziție definitivă în această privință, permițându-i astfel fie clasarea definitivă a cererii de asistență, fie, atunci când faptele invocate sunt certe și intră în domeniul de aplicare al articolului 12a din statut, să inițieze în special o procedură disciplinară pentru a stabili, dacă este cazul, sancțiuni disciplinare împotriva autorului prezumat al hărțuirii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 aprilie 2017, HF/Parlamentul, T-570/16, EU:T:2017:283, punctele 56 și 57 și jurisprudența citată).

95 Stabilirea situației de fapt de către instituție la finalul anchetei este esențială pentru persoana care se consideră victimă a hărțuirii. Dacă este dovedită, o situație de hărțuire aduce atingere personalității, demnității și integrității fizice sau psihice a victimei. După cum s-a amintit la punctul 66 de mai sus, recunoașterea, în urma anchetei administrative, a existenței unei hărțuiri morale este, în sine, susceptibilă să aibă un efect benefic în procesul terapeutic de recuperare a victimei. În plus, ea poate fi utilizată de aceasta în scopul unei eventuale acțiuni judiciare naționale. Prin urmare, ancheta administrativă trebuie să determine AIPN sau AAIC să adopte o poziție definitivă cu privire la existența sau inexistența unei hărțuiri în sensul articolului 12a din statut.

96 În speță, directoarea l-a informat pe reclamant cu privire la concluzia anchetatorului potrivit căreia plângerea sa putea fi admisă, fără să îi comunice însă raportul de anchetă, în pofida cererilor sale repetate. Pe de altă parte, contrar celor susținute de ECDC, afirmațiile directoarei

care figurează în prima decizie atacată rămân foarte generale și sunt ambigue. Astfel, după ce a amintit concluzia anchetatorului, ea a constatat existența unor „elemente de hărțuire” pe baza raportului de anchetă, precizând în același timp că „raportul [menționat] conține[a] câteva erori de fapt”. Ea a adăugat că „modul în care [șeful de unitate] a abordat [anumite] dificultăți și metoda sa de gestionare au cauzat un stres și o anxietate inutile personalului”, „[d]eși ținem seama de faptul că […], în rolul său […], [el] trebuia să acționeze cu privire la anumite aspecte”. Ca răspuns la reclamație, directoarea a recunoscut „gravitatea” comportamentului șefului de unitate, fără a face însă mai multe precizări.

97 Descrierea faptelor formulată în acești termeni în urma unei anchete desfășurate ca răspuns la o cerere de asistență prezentată în temeiul articolului 24 din statut nu îndeplinește obligațiile impuse de această dispoziție, după cum au fost amintite la punctele 64-66 și 94 de mai sus. Astfel, în răspunsul său la prima cerere de asistență, directoarea nu a stabilit în mod corespunzător situația de fapt și nu a adoptat o poziție definitivă și lipsită de ambiguitate cu privire la existența sau inexistența unei hărțuiri morale. În special, recunoașterea existenței unor „elemente” de hărțuire, însoțită de considerații care par să repună în discuție analiza raportului de anchetă potrivit căreia prima cerere de asistență putea fi admisă, nu este suficient de clară.

98 Pe de altă parte, ECDC nu l-a informat pe reclamant în mod precis cu privire la măsurile care fuseseră incluse în raportul de anchetă, în special în ceea ce privește „măsurile adecvate” care fuseseră preconizate înainte de demisia șefului de unitate și condițiile de acceptare a acesteia, deși informațiile respective ar fi trebuit să îi fie furnizate, întrucât făceau parte din soluționarea cererii de asistență (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 3 octombrie 2019, DQ și alții/Parlamentul, T-730/18, EU:T:2019:725, punctul 108).

99 Astfel, abia în urma răspunsului ECDC la o măsură de organizare a procedurii adoptată de Tribunal reclamantul a fost informat că măsura preconizată era rezilierea contractului șefului de unitate în temeiul articolului 47 litera (c) punctul (i) din RAA. Necomunicarea acestei informații și simpla menționare a demisiei voluntare a șefului de unitate au putut determina reclamantul și întregul personal al ECDC să creadă că acesta beneficia de o anumită impunitate.

100 Or, conform jurisprudenței amintite la punctul 64 de mai sus, obligația de asistență presupune să se intervină cu toată energia necesară în prezența unui incident incompatibil cu ordinea și cu liniștea serviciului. Astfel, finalitatea obligației de asistență prevăzute la articolul 24 din statut este de a se oferi funcționarilor și agenților în activitate o siguranță pentru prezent și pentru viitor pentru ca, în interesul general al serviciului, să își poată îndeplini mai bine atribuțiile (Hotărârea din 13 iulie 2018, Curto/Parlamentul, T-275/17, EU:T:2018:479, punctul 57). În această privință, trebuie arătat că ancheta administrativă inițiată în urma unei cereri de asistență din cauza hărțuirii permite, la finalul său, restabilirea condițiilor de muncă conforme cu interesul serviciului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 3 octombrie 2019, DQ și alții/Parlamentul, T-730/18, EU:T:2019:725, punctul 84). Aceasta răspunde de asemenea unui obiectiv de interes general, și anume identificarea eventualelor practici de hărțuire care aduc atingere demnității umane (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 aprilie 2019, OZ/BEI, C-558/17 P, EU:C:2019:289, punctul 66).

101 În speță, deși această obligație decurge din articolul 24 din statut, ECDC a omis să îl informeze pe reclamant, în prima decizie atacată, cu privire la condițiile în care fusese acceptată demisia șefului de unitate. În special, directoarea nu a explicat că intenționase să rezilieze contractul acestuia în urma lecturii raportului de anchetă și că îi acceptase demisia în interesul serviciului, stabilind împreună cu el anumite modalități de executare a preavizului său prin care se urmărea

restabilirea liniștii în serviciu. Din precizările aduse de ECDC în ședință reiese că aceste informații au fost comunicate membrilor consiliului de administrație, însă nu reclamantului și nici celorlalte persoane care lucrează cu șeful de unitate, deși transparența în această privință ar fi putut să ofere asigurări reclamantului în urma primei sale cereri de asistență, să restabilească liniștea condițiilor de muncă și să contribuie astfel la buna funcționare a serviciului.

102 Rezultă că criticile reclamantului privind în esență o încălcare a articolului 24 din statut, în lipsa unei calificări suficiente a faptelor și a unei descrieri a măsurilor adoptate în privința șefului de unitate, trebuie să fie admise.

ii) Cu privire la încălcarea articolelor 24 și 86 din statut, la motivele acceptării demisiei șefului de unitate și la neinițierea unei proceduri disciplinare

103 Reclamantul susține că demisia șefului de unitate nu era un motiv valabil care să justifice neadoptarea niciunei alte măsuri având în vedere concluzia anchetei și, în special, neinițierea niciunei proceduri disciplinare în temeiul articolului 86 din statut, cu respectarea normelor interne de funcționare ale ECDC. Or, o decizie de încetare anticipată la cerere a raportului de muncă în cadrul serviciului ar fi foarte diferită de încetarea contractului de muncă din motive disciplinare, eventual fără preaviz și cu reducerea drepturilor de pensie. Directoarea a recunoscut în prima decizie atacată că avea în vedere „măsuri adecvate”, ceea ce ar confirma că situația merita sancțiuni adecvate, fără vreo marjă de apreciere în această privință. În ședință, reclamantul a adăugat că liniștea serviciului nu a fost garantată prin măsurile luate, ceea ce ar fi fost evidențiat prin cererea de asistență formulată la 29 mai 2018 de șeful de unitate, care ar fi afirmat că reclamantul l-a discreditat.

104 ECDC răspunde că scopul asistenței nu este de a impune sancțiuni, ci de a stabili situația de fapt și de a preveni alte dificultăți, și că acest scop a fost atins în speță. Pe de altă parte, potrivit interpretării articolului 3 alineatul (1) litera (b) din anexa IX la statut, nu ar fi existat nicio obligație juridică pentru ECDC de a iniția o procedură disciplinară, dat fiind că șeful de unitate demisionase între timp.

105 Este necesar să se constate, asemenea ECDC, că nici articolul 86 din statut, nici articolul 3 din anexa IX la statut nu impun inițierea unei proceduri disciplinare în cazul constatării neîndeplinirii de către un funcționar sau agent a obligațiilor sale.

106 Pe de altă parte, nici norma internă de funcționare a ECDC nr. 33 privind prevenirea hărțuirii sexuale și morale, nici norma internă de funcționare a ECDC nr. 29 privind desfășurarea anchetelor administrative și a procedurilor disciplinare nu impun inițierea unei proceduri disciplinare. Desigur, așa cum afirmă reclamantul, punctul 3 din norma internă de funcționare a ECDC nr. 33 amintește principiul general potrivit căruia „[t]oate comportamentele calificate ca hărțuire morală sau hărțuire sexuală sunt considerate de [ECDC] inadmisibile și vor fi sancționate”. Cu toate acestea, punctul 7.3 din aceeași normă internă de funcționare, care reglementează în mod specific procedura oficială aplicabilă în cazul unor pretinse fapte de hărțuire, precizează că, „[î]n cazul în care raportul [de anchetă] propune inițierea unei proceduri disciplinare, [AIPN] poate decide, după ascultarea [persoanei sau a persoanelor în cauză], să inițieze o procedură disciplinară și să aplice sancțiunile care decurg din aceasta, în funcție de confirmarea greșelii săvârșite”.

107 Conform jurisprudenței, în ceea ce privește măsurile care trebuie adoptate într-o situație care intră în domeniul de aplicare al articolului 24 din statut, administrația dispune de o largă putere de apreciere, sub controlul instanței Uniunii, în alegerea măsurilor și a mijloacelor de punere în aplicare a acestei dispoziții (a se vedea Hotărârea din 13 iulie 2018, SQ/BEI, T-377/17, EU:T:2018:478, punctul 135).

108 În cazul unei greșeli care poate să justifice concedierea unui agent temporar, având în vedere această largă putere de apreciere, nimic nu obligă AAIC să inițieze o procedură disciplinară în privința acestui agent în loc să recurgă la posibilitatea rezilierii unilaterale a contractului, prevăzută la articolul 47 litera (c) din RAA. Numai în ipoteza în care AAIC intenționează să concedieze un agent temporar, fără preaviz, în cazul unei încălcări grave a obligațiilor care îi revin, trebuie să se inițieze, după cum prevede articolul 49 alineatul (1) din RAA, procedura disciplinară reglementată în anexa IX la statut, aplicabilă prin analogie agenților temporari (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 octombrie 2013, Gomes Moreira/ECDC, F-80/11, EU:F:2013:159, punctul 49 și jurisprudența citată).

109 După cum reiese din prima decizie atacată, directoarea a comunicat șefului de unitate versiunea finală a raportului de anchetă în cursul lunii aprilie 2018, după întoarcerea acestuia din concediul medical, și l-a invitat să își prezinte observațiile cu privire la acest raport. ECDC a precizat în cadrul procedurii în fața Tribunalului că, în conformitate cu dreptul șefului de unitate de a fi ascultat, directoarea l-a informat, la 15 mai 2018, în cursul unei întâlniri, că intenționa să îi rezilieze contractul în temeiul articolului 47 litera (c) punctul (i) din RAA. La finalul acestei ședințe, șeful de unitate și-a prezentat imediat demisia. Așa cum reiese din decizia de respingere a reclamației, această demisie a fost acceptată de directoare la 16 mai 2018 în interesul serviciului.

110 Scrisoarea din 16 mai 2018 de acceptare a demisiei șefului de unitate, prezentată de ECDC la cererea Tribunalului, confirmă împrejurările în care a fost acceptată această demisie. Din această scrisoare reiese că, după citirea „acuzațiilor grave prezentate”, ECDC a considerat că nu mai putea coopera cu șeful de unitate. În aceste condiții, intenția directoarei, cu privire la care acesta a fost informat în ziua precedentă, era de a-i rezilia contractul în temeiul articolului 47 litera (c) punctul (i) din RAA. Cu toate acestea, directoarea a constatat în esență că șeful de unitate și-a prezentat demisia imediat după întâlnirea din 15 mai 2018, ceea ce însemna, practic, că ultima lui zi de serviciu, ca urmare a acestei demisii, ar interveni, cu respectarea termenului de preaviz, înainte de data plecării efective care ar fi fost stabilită în ipoteza unei rezilieri a contractului său de muncă. Demisia șefului de unitate fusese, așadar, acceptată în interesul serviciului. Scrisoarea menționată preciza de asemenea condițiile în care șeful de unitate urma să își desfășoare activitatea în perioada de preaviz, cu privire la care acesta își dăduse acordul, și anume că ar lucra de la domiciliu în cadrul unor sarcini atribuite de directoare. În sfârșit, aceasta din urmă i-a amintit șefului de unitate că, în perioada de preaviz, trebuia să respecte obligațiile prevăzute la articolul 11 din statut.

111 Din elementele care precedă rezultă că demisia voluntară a șefului de unitate este consecința acțiunilor întreprinse de ECDC în urma anchetei administrative inițiate ca răspuns la prima cerere de asistență. Acest lucru este confirmat de scrisoarea de demisie din 15 mai 2018 a șefului de unitate, care nu își justifică decizia prin motive personale, ci face referire la „interesul serviciului”. Trebuie arătat de asemenea că el a demisionat din funcția sa, având gradul AD 12, cu o lună și jumătate înainte de a împlini vârsta de pensionare și cu mai mulți ani înainte de a împlini vârsta legală de pensionare, în luna mai 2021, astfel încât demisia sa a determinat o reducere a drepturilor sale de pensie. În plus, din moment ce, în perioada de preaviz, a lucrat direct cu directoarea ca urmare a deciziei adoptate în acest sens de aceasta, șeful de unitate a pierdut

indemnizația de conducere pe care o primea în calitatea sa de șef de unitate. În consecință, această demisie a produs pentru el anumite efecte economice nefavorabile. În sfârșit, condițiile speciale în care acesta din urmă și-a desfășurat activitatea în perioada menționată au permis să se evite ca reclamantul să aibă contacte profesionale cu el.

112 Desigur, directoarea ar fi putut decide să rezilieze contractul șefului de unitate în loc să îi accepte demisia. Această opțiune ar fi întârziat însă data încetării efective a activității șefului de unitate, întrucât ar fi fost necesară o decizie motivată în mod corespunzător (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 septembrie 2013, L/Parlamentul, T-317/10 P, EU:T:2013:413, punctul 60 și jurisprudența citată). Pe de altă parte, o asemenea decizie de reziliere ar fi putut fi contestată de șeful de unitate.

113 Directoarea ar fi putut de asemenea să inițieze o procedură disciplinară împotriva șefului de unitate. Cu toate acestea, după cum subliniază ECDC, o astfel de procedură durează un anumit timp. Pe de altă parte, faptele denunțate de reclamant nu ar fi condus în mod necesar la concedierea disciplinară a șefului de unitate, care este sancțiunea cea mai mare. În plus, reclamantul face abstracție de faptul că demisia a fost însoțită de măsuri care urmăreau să evite ca șeful de unitate să aibă o relație de natură ierarhică cu el și să garanteze liniștea serviciului în perioada de preaviz. Astfel, șeful de unitate a acceptat să lucreze de la domiciliul său în această perioadă, îndeplinind sarcini care îi erau încredințate direct de directoare. Pe de altă parte, faptul că acesta a introdus el însuși o cerere de asistență la două săptămâni după adoptarea primei decizii atacate nu demonstrează, contrar celor susținute de reclamant, că se impunea inițierea unei proceduri disciplinare, în locul acceptării de către directoare a demisiei lui. Astfel, șeful de unitate ar fi putut să prezinte această cerere și în ipoteza în care procedura respectivă ar fi fost inițiată.

114 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, nu este dovedită existența unei erori vădite de apreciere din partea directoarei în ceea ce privește faptul că aceasta a acceptat demisia șefului de unitate în loc să îi rezilieze contractul sau să inițieze o procedură disciplinară împotriva acestuia. Prin urmare, prima decizie atacată nu încalcă, în această privință, articolele 24 și 86 din statut.

115 În schimb, după cum se arată la punctele 97 și 98 de mai sus, prima decizie atacată încalcă articolul 24 din statut, întrucât ECDC nu a stabilit în mod corespunzător situația de fapt în urma raportului de anchetă, nu a adoptat pe această bază o poziție definitivă și lipsită de ambiguitate în ceea ce privește existența sau inexistența unei hărțuiri morale în sensul articolului 12a alineatul (3) din statut și nu l-a informat pe reclamant cu privire la măsurile luate ca urmare a primei cereri de asistență a acestuia, în special nu i-a comunicat voința inițială a directoarei de a rezilia contractul șefului de unitate înainte ca acesta să își prezinte demisia și condițiile în care a fost acceptată demisia respectivă, inclusiv modalitățile de executare a preavizului.

116 În lumina celor care precedă, trebuie admis în parte al treilea motiv în susținerea cererii de anulare a primei decizii atacate, astfel cum a fost completată prin decizia de respingere a reclamației, ca urmare a încălcării articolului 24 din statut în ceea ce privește aspectele menționate la punctele 102 și 115 de mai sus.

2) Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea dreptului de a fi ascultat

117 Reclamantul susține că a fost ascultat de anchetator, dar că nu a fost ascultat de directoare înainte de adoptarea primei decizii atacate, cu încălcarea articolului 41 alineatul (2) litera (a) din Carta drepturilor fundamentale, astfel cum a fost interpretat de jurisprudență. Reclamantul arată că nu a putut să își prezinte observațiile nici cu privire la constatările cuprinse în raportul de anchetă, la care nu a avut acces înainte de adoptarea deciziei atacate, nici cu privire la celelalte elemente luate în considerare de directoare. Reclamantul precizează că prima decizie atacată îl lezează și că nu a fost informat, înainte de adoptarea acesteia, nici cu privire la conținutul ei, nici cu privire la natura interesului serviciului care justifică acceptarea de către ECDC a demisiei șefului de unitate, în locul inițierii unei proceduri disciplinare.

118 ECDC răspunde că persoana vizată de anchetă și reclamantul nu beneficiază de aceleași drepturi în desfășurarea anchetei, ceea ce ar justifica faptul că acesta din urmă nu a avut acces la raportul de anchetă. Cu toate acestea, i-ar fi fost acordată o posibilitate de consultare parțială a raportului de anchetă la 12 septembrie 2018, cu respectarea vieții private și a integrității persoanelor menționate în raportul respectiv, așa cum ar fi confirmat Ombudsmanul în decizia sa din 6 iunie 2019. În plus, reclamantul ar fi fost ascultat de anchetator în două rânduri. Pe de altă parte, potrivit ECDC, dreptul de a fi ascultat prevăzut la articolul 41 alineatul (2) litera (a) din Carta drepturilor fundamentale este garantat atunci când măsura individuală aduce atingere persoanei, situație care nu se regăsește în speță. ECDC adaugă că, în orice caz, dacă reclamantul ar fi fost ascultat, rezultatul ar fi fost similar, întrucât ECDC i-a admis prima cerere de asistență.

119 Ca răspuns la acest din urmă argument, reclamantul reiterează în replică afirmația sa că prima decizie atacată nu a admis prima sa cerere de asistență.

120 Trebuie amintit că o persoană care, în temeiul articolelor 12a și 24 din statut, a depus o cerere de asistență pentru motivul că face obiectul unei hărțuiri morale se poate prevala de dreptul de a fi ascultată cu privire la faptele care o privesc, în temeiul principiului bunei administrări (a se vedea Hotărârea din 4 iunie 2020, SEAE/De Loecker, C-187/19 P, EU:C:2020:444, punctul 66 și jurisprudența citată).

121 Astfel, articolul 41 alineatul (2) litera (a) din Carta drepturilor fundamentale prevede că dreptul la bună administrare include în principal dreptul oricărei persoane de a fi ascultată înainte de luarea oricărei măsuri individuale care ar putea să îi aducă atingere.

122 Dreptul de a fi ascultat garantează oricărei persoane posibilitatea de a-și exprima în mod util și efectiv punctul de vedere în cursul procedurii administrative și înainte de adoptarea oricărei decizii susceptibile să îi afecteze în mod defavorabil interesele (a se vedea Hotărârea din 4 iunie 2020, SEAE/De Loecker, C-187/19 P, EU:C:2020:444, punctul 68 și jurisprudența citată).

123 Dreptul de a fi ascultat urmărește un dublu obiectiv. Pe de o parte, acesta servește la instrumentarea dosarului și la stabilirea situației de fapt cât mai precis și corect posibil și, pe de altă parte, permite asigurarea unei protecții efective a persoanei interesate. Dreptul de a fi ascultat urmărește în special să garanteze ca orice decizie cauzatoare de prejudicii să fie adoptată în deplină cunoștință de cauză și are în special ca obiectiv să permită autorității competente să corecteze o eroare sau persoanei vizate să invoce elementele privind situația sa personală pentru ca decizia să fie adoptată, să nu fie adoptată sau să aibă un anumit conținut (a se vedea Hotărârea din 4 iunie 2020, SEAE/De Loecker, C-187/19 P, EU:C:2020:444, punctul 69 și jurisprudența citată).

124 Rolul autorului cererii de asistență care invocă fapte de hărțuire constă în principal în colaborarea sa la buna desfășurare a anchetei administrative în vederea stabilirii faptelor (a se vedea Hotărârea din 13 decembrie 2018, CH/Parlamentul, T-83/18, EU:T:2018:935, punctul 71 și jurisprudența citată).

125 Dacă administrația decide, ca răspuns la o cerere de asistență, că elementele invocate în susținerea acestei cereri nu sunt întemeiate și că, prin urmare, conduitele invocate nu constituie o hărțuire morală în sensul articolului 12a din statut, o asemenea decizie îl lezează pe autorul cererii de asistență și îi aduce atingere în sensul articolului 41 alineatul (2) litera (a) din Carta drepturilor fundamentale (a se vedea Hotărârea din 13 decembrie 2018, CH/Parlamentul, T-83/18, EU:T:2018:935, punctul 78 și jurisprudența citată).

126 În cazul respingerii unei cereri de asistență, dacă AAIC a decis să adere la avizul unui anchetator căruia i-a încredințat sarcina de a efectua o anchetă administrativă și dacă, în decizia privind cererea de asistență, ea ține seama de avizul astfel emis de anchetator, avizul respectiv, care poate fi întocmit într-o formă neconfidențială cu respectarea anonimatului acordat martorilor, trebuie, în conformitate cu dreptul de a fi ascultat al autorului cererii de asistență, să fie adus, în principiu, la cunoștința acestuia din urmă, chiar dacă normele interne nu prevăd o asemenea transmitere (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 13 decembrie 2018, CH/Parlamentul, T-83/18, EU:T:2018:935, punctul 85).

127 În sfârșit, trebuie amintit că, pentru ca încălcarea dreptului de a fi ascultat să poată determina anularea unei decizii, mai este necesar să se examineze dacă, în lipsa acestei neregularități, procedura ar fi putut avea un rezultat diferit. Aprecierea acestei chestiuni trebuie efectuată în raport cu circumstanțele de fapt și de drept specifice fiecărei cauze (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iunie 2020, Comisia/RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, punctele 105 și 107 și jurisprudența citată).

128 În speță, prima decizie atacată nu a încheiat procedura administrativă inițiată de directoare la 28 septembrie 2017 pentru motivul inexistenței unei hărțuiri morale, în sensul articolului 12a alineatul (3) din statut, față de reclamant. Astfel, directoarea a recunoscut existența unor „elemente” de hărțuire din partea șefului de unitate. Prima decizie atacată nu este, așadar, o decizie de respingere a unei cereri de asistență asemănătoare cu cele examinate în jurisprudența citată la punctele 125 și 126 de mai sus.

129 Totuși, această decizie constituie un act care îl lezează pe reclamant și care îi aduce atingere în sensul articolului 41 alineatul (2) litera (a) din Carta drepturilor fundamentale.

130 Astfel, prima decizie atacată nu aderă complet la concluziile raportului de anchetă referitoare la prima cerere de asistență a reclamantului. Pe de o parte, directoarea constată existența „anumitor erori de fapt” în raportul menționat. Pe de altă parte, deși anchetatorul constatase caracterul fondat al cererii de asistență a reclamantului, directoarea concluzionează doar în sensul existenței unor „elemente” de hărțuire. În ședință, ECDC a precizat că adăugarea termenului „elemente” se explica prin existența acestor erori de fapt, care, desigur, nu erau de importanță majoră, dar trebuiau să fie de asemenea luate în considerare. Or, după cum s-a arătat la punctele 96 și 97 de mai sus, calificarea în acești termeni a faptelor denunțate nu îndeplinește obligațiile impuse de articolul 24 din statut.

131 Directoarea a încălcat dreptul reclamantului de a fi ascultat prin faptul că acesta din urmă nu a fost în măsură să ia poziție, înainte de adoptarea primei decizii atacate, cu privire la „erorile de fapt” pe care le-ar conține raportul de anchetă și cu privire la orice alt element care a determinat-o pe directoare să nu adere complet la concluziile raportului menționat.

132 Or, în lipsa acestei neregularități, procedura ar fi putut să aibă un rezultat diferit. În special, reclamantul ar fi putut să o convingă pe directoare că era posibilă o altă apreciere a faptelor, astfel încât aceasta ar fi putut recunoaște pe deplin calitatea sa de victimă, asemenea anchetatorului.

133 În schimb, contrar celor susținute de reclamant, directoarea nu avea obligația de a-i asculta observațiile cu privire la motivele, legate de interesul serviciului, care au determinat-o să accepte demisia șefului de unitate în loc să îi rezilieze contractul sau să inițieze o procedură disciplinară. Astfel, deciziile adoptate în privința șefului de unitate nu au fost luate împotriva reclamantului, în sensul articolului 41 alineatul (2) litera (a) din Carta drepturilor fundamentale.

134 Rezultă din tot ceea ce precedă că primul motiv, întemeiat pe încălcarea dreptului de a fi ascultat, trebuie să fie admis în parte.

3) Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea obligației de motivare

135 Reclamantul susține că necomunicarea raportului de anchetă, în versiunea integrală sau în versiunea neconfidențială, constituie o încălcare a obligației de motivare a primei decizii atacate, întrucât această decizie se întemeiază pe raportul respectiv. Reclamantul declară că nu cunoaște persoanele care au fost audiate de anchetator și erorile de fapt din raportul de anchetă care au fost menționate în prima decizie atacată. Constatarea, care figurează în această decizie, potrivit căreia „metoda de gestionare a șefului de unitate a cauzat un stres și o anxietate inutile personalului”, nu ar îndeplini obligația de motivare. Decizia menționată nu ar permite nici înțelegerea motivelor care au determinat ECDC să accepte demisia șefului de unitate, cu păstrarea tuturor drepturilor financiare ale acestuia în timpul și după perioada de preaviz de 10 luni, în loc să o refuze și să inițieze o procedură disciplinară în privința lui.

136 ECDC subliniază că articolul 25 al doilea paragraf din statut impune numai motivarea deciziilor care lezează, ceea ce nu ar fi cazul în speță, întrucât prima cerere de asistență ar fi fost admisă. În orice caz, reclamantul ar fi fost informat în mod corespunzător prin decizia atacată cu privire la motivele care au determinat ECDC să o adopte. Pe de altă parte, în special în scopul de a proteja confidențialitatea martorilor, raportul de anchetă nu ar fi putut fi transmis ca atare, cu atât mai mult cu cât reclamantul nu era ținta anchetei. Acest fapt a fost confirmat de Ombudsman în decizia sa din 6 iunie 2019. În sfârșit, reclamantul ar fi avut deja cunoștință de lista persoanelor care fuseseră ascultate.

137 După cum reiese din cuprinsul punctului 76 de mai sus, prima decizie atacată constituie un act care lezează. Prin urmare, aceasta trebuie motivată corespunzător cerințelor legale, în conformitate cu articolul 25 al doilea paragraf din statut, care nu este decât reluarea obligației generale prevăzute la articolul 296 TFUE.

138 Obligația de a motiva o decizie care lezează are ca scop să ofere persoanei interesate o indicație suficientă pentru a afla dacă decizia este bine fundamentată sau dacă este afectată de un viciu care permite contestarea validității sale și să dea posibilitatea instanței Uniunii să își exercite controlul asupra legalității deciziei atacate. Întinderea obligației de motivare trebuie apreciată în

fiecare caz nu numai în raport cu decizia atacată, ci și în funcție de împrejurările concrete în care a fost adoptată decizia menționată (a se vedea Hotărârea din 25 octombrie 2007, Lo Giudice/Comisia, T-154/05, EU:T:2007:322, punctele 160 și 161 și jurisprudența citată).

139 Deși jurisprudența admite o motivare prin referire la un raport sau la un aviz el însuși motivat, este totuși necesar ca un astfel de raport sau de aviz să fie efectiv comunicat persoanei interesate împreună cu actul care lezează (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iulie 2013, Tzirani/Comisia, F-46/11, EU:F:2013:115, punctul 152 și jurisprudența citată).

140 Administrația poate remedia o insuficiență, însă nu lipsa totală a motivării printr-o motivare adecvată prezentată în etapa răspunsului la reclamație sau chiar prin precizări suplimentare aduse în cursul judecății (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 martie 2010, Doktor/Consiliul, T-248/08 P, EU:T:2010:57, punctul 93 și jurisprudența citată).

141 Cu toate acestea, în contextul special al unei anchete deschise pe baza unei cereri de asistență în temeiul articolului 24 din statut și prin care se urmărește stabilirea existenței unor fapte de hărțuire a căror victimă consideră că a fost un agent, trebuie să se țină seama de obligația care revine instituției de a răspunde funcționarului care formulează o astfel de cerere cu rapiditatea și cu solicitudinea necesare în gestionarea unei situații atât de grave. Prin urmare, într-un asemenea context, obligația de motivare prevăzută la articolul 25 al doilea paragraf din statut trebuie interpretată în mod restrictiv, astfel încât o decizie care, în acest context, se limitează să furnizeze în cuprinsul său doar un început de motivare nu poate răspunde cerințelor impuse de această dispoziție, obligând astfel persoana interesată să introducă o reclamație pentru a obține o motivare a deciziei care îl lezează, care să fie conformă cu cerințele dispoziției menționate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iulie 2013, Tzirani/Comisia, F-46/11, EU:F:2013:115, punctele 164 și 165 și jurisprudența citată).

142 Această constatare nu poate totuși să aducă atingere posibilității instituțiilor de a introduce, în decizia prin care este respinsă reclamația, precizări cu privire la motivele reținute de administrație și nici posibilității Tribunalului de a lua în considerare aceste precizări cu ocazia examinării motivelor prin care se contestă legalitatea deciziei (a se vedea Hotărârea din 11 iulie 2013, Tzirani/Comisia, F-46/11, EU:F:2013:115, punctul 167 și jurisprudența citată).

143 În ceea ce privește motivarea primei decizii atacate, trebuie arătat că această decizie nu abordează explicit niciuna dintre situațiile menționate de reclamant în prima sa cerere de asistență, limitându-se să facă trimitere la elementele de fapt descrise în raportul de anchetă, la care reclamantul nu obținuse, la acel moment, niciun acces și la „informațiile de care dispun[ea] [directoarea]”, fără a le detalia. Decizia amintită menționează de asemenea existența unor „erori de fapt” în raportul de anchetă, fără a le descrie, și a unor „aspecte” sau a unor „dificultăți” cu privire la care șeful de unitate „trebuia să acționeze”, din nou fără a le detalia. În sfârșit, directoarea menționează, fără a aduce precizări, că avea în vedere „măsuri adecvate”, care nu au fost adoptate din cauza demisiei șefului de unitate. În decizia de respingere a reclamației, directoarea nu a prezentat nicio motivare suplimentară cu privire la aceste aspecte.

144 Rezultă de aici că prima decizie atacată, astfel cum a fost completată prin decizia de respingere a reclamației, nu este motivată cu privire la anumite aspecte esențiale, menționate la punctul 143 de mai sus, astfel încât reclamantul s-a aflat în imposibilitatea de a contesta temeinicia acestor aspecte.

145 În aceste condiții, al doilea motiv trebuie să fie admis, fără ca precizările care au putut fi aduse de ECDC în fața Tribunalului să fie de natură să remedieze această nemotivare.

d) Concluzie cu privire la cererea de anulare a primei decizii atacate

146 În lumina tuturor considerațiilor care precedă, este necesar să se considere că prima decizie atacată, astfel cum a fost completată prin decizia de respingere a reclamației, a fost adoptată cu încălcarea articolului 24 din statut, a dreptului reclamantului de a fi ascultat și a obligației de motivare.

2. Cu privire la cererea de anulare a celei de a doua decizii atacate

147 Prin a doua decizie atacată, ECDC a respins cererea de acces în litigiu, având ca obiect obținerea raportului de anchetă, precum și a tuturor documentelor pe baza cărora directoarea a luat prima decizie atacată, inclusiv a celor pe baza cărora ea a considerat că raportul de anchetă conținea „câteva erori de fapt” (a se vedea punctul 29 de mai sus).

148 În cererea sa din 30 mai 2018, reclamantul arăta că, întrucât prima decizie atacată îl leza, trebuia să aibă acces la aceste documente, conform articolului 41 din Carta drepturilor fundamentale, cu atât mai mult cu cât a trebuit să introducă, la 10 aprilie 2018, a doua cerere de asistență ca urmare a acțiunilor șefului de unitate care ar fi survenit în timpul și după întocmirea raportului de anchetă.

149 În a doua decizie atacată, directoarea a constatat că interesul reclamantului nu putea fi afectat de prima decizie atacată, din moment ce prima cerere de asistență nu fusese respinsă ca nefondată. Pe de altă parte, nici a doua cerere de asistență nu putea justifica accesul la raportul de anchetă, întrucât nu fusese încă adoptată nicio decizie cu privire la această cerere. Directoarea a indicat de asemenea că reclamantului i s-a dat posibilitatea să își prezinte punctul de vedere în cursul anchetei. În sfârșit, ea a amintit în esență că, potrivit jurisprudenței referitoare la domeniul de aplicare al dreptului la apărare, situația unei persoane care a introdus o cerere de asistență pentru hărțuire morală nu putea fi asimilată celei a persoanei vizate de această cerere și că drepturile procedurale care trebuiau să îi fie recunoscute acesteia din urmă se distingeau de cele, mai limitate, de care dispunea, în cadrul procedurii administrative, solicitantul de asistență. În această privință, directoarea a subliniat că dreptul de acces la dosar, întemeiat pe Carta drepturilor fundamentale, fusese refuzat autorilor plângerilor chiar în cazuri în care autoritatea competentă constatase inexistența unei hărțuiri.

150 În decizia de respingere a reclamației, directoarea a adăugat că reclamantul a putut consulta o versiune neconfidențială a raportului de anchetă la 12 septembrie 2018 și a avut acces la propriile date cu caracter personal cuprinse în raportul respectiv, în conformitate cu articolul 13 din Regulamentul nr. 45/2001. Directoarea a precizat că acestuia nu i-a fost acordat un acces complet la raportul menționat din cauza protecției confidențialității întâlnirilor cu martorii și cu șeful de unitate însuși, a caracterului sensibil al problemei și a necesității de a se menține capacitatea ECDC de a efectua anchete.

151 Reclamantul invocă un motiv unic împotriva celei de a doua decizii atacate, astfel cum a fost completată prin decizia de respingere a reclamației. Acest motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 41 alineatul (2) litera (b) din Carta drepturilor fundamentale. În ședință, reclamantul a renunțat la a doua critică pe care o invocase în cererea introductivă, fără să o susțină, și care era întemeiată pe încălcarea articolului 13 din Regulamentul nr. 45/2001.

152 În susținerea motivului său unic, reclamantul arată că, contrar celor afirmate în a doua decizie atacată, prima decizie atacată constituie un act care îl lezează, ceea ce justifica și mai mult necesitatea de a avea acces complet la raportul de anchetă. Pe de altă parte, excepțiile prevăzute la articolul 41 alineatul (2) litera (b) din Carta drepturilor fundamentale și la articolul 20 din Regulamentul nr. 45/2001 nu ar mai putea fi opuse, din moment ce ancheta fusese închisă. În plus, reclamantul subliniază că anumiți martori erau de acord ca el să aibă acces la procesul-verbal al audierilor lor, astfel încât nici excepția prevăzută la articolul 4 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1049/2001 nu ar fi putut să fie opusă. În plus, atingerea concretă și efectivă adusă unor interese protejate nu ar fi fost demonstrată. În aceste condiții, accesul foarte limitat la raportul de anchetă pe care reclamantul l-a avut la fața locului la 12 septembrie 2018 nu echivalează, în opinia sa, cu un acces în condițiile legii, conform cu articolul 41 din Carta drepturilor fundamentale. În sfârșit, reclamantul precizează că nu împărtășește concluziile deciziei Ombudsmanului din 6 iunie 2019, în special în ceea ce privește analiza privind protecția datelor cu caracter personal. În ședință, reclamantul a adăugat că mărturiile fuseseră deja anonimizate în versiunea raportului de anchetă care fusese transmisă directoarei.

153 ECDC răspunde că, întrucât prima decizie atacată nu lezează, motivele pe care s-a întemeiat a doua decizie atacată sunt în continuare valabile. Acesta subliniază că articolul 41 alineatul (2) litera (b) din Carta drepturilor fundamentale impune respectarea intereselor legitime legate de confidențialitate. Articolul 20 din Regulamentul nr. 45/2001 și articolul 8 din Carta drepturilor fundamentale ar legitima restricții ale dreptului procedural al reclamantului în această privință. Pe de altă parte, faptul că ancheta este încheiată în prezent nu ar modifica nici interesul martorilor, nici pe cel al șefului de unitate. De altfel, acesta din urmă ar fi furnizat elemente concrete potrivit cărora divulgarea datelor cuprinse în raportul de anchetă ar putea aduce atingere drepturilor sale. În plus, ECDC arată că reclamantul a avut posibilitatea de a consulta o versiune neconfidențială a raportului menționat la 12 septembrie 2018. Ombudsmanul ar fi confirmat că ECDC a motivat în mod corect și suficient refuzul de a acorda un acces complet la acest raport. În sfârșit, în ceea ce privește anonimizarea mărturiilor din raportul de anchetă furnizat directoarei, ECDC subliniază că aceasta nu este suficientă, din moment ce, din cauza dimensiunii ECDC și a conținutului mărturiilor, ar fi ușor să se identifice martorii în urma lecturii raportului.

154 Cu titlu introductiv, trebuie subliniat că decizia Ombudsmanului din 6 iunie 2019 nu privește a doua decizie atacată, ci a doua scrisoare din 20 iunie 2018, menționată la punctul 32 de mai sus. Această scrisoare a fost adresată reclamantului ca răspuns la o cerere anterioară de acces la raportul de anchetă, în măsura în care această cerere era întemeiată pe Regulamentele nr. 1049/2001 și nr. 45/2001. Prin urmare, Ombudsmanul a examinat dacă, în raport cu aceste regulamente, ECDC și-a motivat în mod corect și suficient decizia de a refuza accesul deplin al publicului la raportul de anchetă pentru a proteja viața privată și integritatea persoanelor în cauză. Prin urmare, Ombudsmanul nu a examinat dacă aceste interese justificau acordarea doar a unui acces restrâns la raportul de anchetă reclamantului în cadrul exercitării de către acesta din urmă a dreptului său de acces la dosar garantat de articolul 41 alineatul (2) litera (b) din Carta drepturilor fundamentale.

155 Dreptul la bună administrare este consacrat la articolul 41 din Carta drepturilor fundamentale, care figurează printre garanțiile conferite de ordinea juridică a Uniunii în procedurile administrative (a se vedea Hotărârea din 19 septembrie 2018, Selimovic/Parlamentul, T-61/17, nepublicată, EU:T:2018:565, punctul 67 și jurisprudența citată). Articolul 41 alineatul (2) litera (b) din carta menționată consacră dreptul oricărei persoane de acces la dosarul propriu, cu respectarea intereselor legitime legate de confidențialitate și de secretul profesional și comercial.

Acest drept de acces la dosar presupune că instituția în discuție trebuie să acorde persoanei în cauză posibilitatea de a examina toate documentele cuprinse în dosarul de investigare care pot fi pertinente pentru apărarea sa (a se vedea Hotărârea din 19 septembrie 2018, Selimovic/Parlamentul, T-61/17, nepublicată, EU:T:2018:565, punctul 78 și jurisprudența citată).

156 După cum s-a constatat la punctul 129 de mai sus, prima decizie atacată constituie un act care îl lezează pe reclamant, contrar celor susținute de ECDC. Prin urmare, trebuie să se examineze dacă celelalte motive invocate de directoare în a doua decizie atacată, a cărei motivare a fost completată prin decizia de respingere a reclamației, justifică refuzul accesului, total sau parțial, la documentele solicitate.

157 Ca răspuns la o măsură de organizare a procedurii a Tribunalului, ECDC a prezentat versiunea neconfidențială a raportului de anchetă, pe care reclamantul a putut să o consulte la fața locului la 12 septembrie 2018.

158 În urma unei măsuri de cercetare judecătorească, ECDC a prezentat de asemenea versiunea confidențială a raportului de anchetă, la care accesul a fost refuzat prin a doua decizie atacată, precum și celelalte documente pe care directoarea le-a luat în considerare în cadrul adoptării primei decizii atacate. Aceste documente sunt, în primul rând, prima cerere de asistență a reclamantului, în al doilea rând, formularul de informații suplimentare trimis de reclamant la 14 iulie 2017, în al treilea rând, un e-mail din 17 ianuarie 2018 adresat directoarei de șeful de unitate, prin care acesta i-a comunicat comentariile sale cu privire la proiectul de raport de anchetă care îi fusese comunicat, în al patrulea rând, un e-mail din 27 iulie 2018 adresat de anchetator directoarei în legătură cu erorile de fapt pe care le-ar conține raportul de anchetă, precum și, în al cincilea rând, răspunsul directoarei la acest e-mail, din data de 3 august 2018.

159 În ceea ce privește raportul de anchetă, din lectura documentelor care au fost prezentate de ECDC în fața Tribunalului reiese că acest raport a fost redactat cu respectarea criteriilor prevăzute la articolul 4 alineatul (8) din norma internă de funcționare a ECDC nr. 29 privind desfășurarea anchetelor administrative și a procedurilor disciplinare. Potrivit acestei dispoziții, „[r]aportul prezintă faptele și împrejurările în discuție; acesta stabilește dacă au fost respectate normele și procedurile aplicabile situațiilor și determină orice răspundere individuală, având în vedere circumstanțele agravante sau atenuante”. Dispoziția menționată prevede de asemenea că „trebuie anexate la raport copii ale tuturor documentelor relevante și ale proceselor-verbale ale întâlnirilor”. Potrivit acestor instrucțiuni, raportul a fost structurat în șapte secțiuni nenumerotate.

160 Ca răspuns la o întrebare adresată de Tribunal în ședință, ECDC a precizat că datele personale cuprinse în raportul de anchetă, care i-au fost comunicate reclamantului prin a doua scrisoare din 20 iunie 2018, în temeiul articolului 13 din Regulamentul nr. 45/2001 (a se vedea punctul 32 de mai sus), sunt doar criticile pe care reclamantul însuși le formulase în cadrul primei sale cereri de asistență.

161 Din versiunea neconfidențială a raportului de anchetă prezentată de ECDC și din precizările aduse de acesta din urmă rezultă că reclamantul nu a avut acces decât la părțile din acest raport care amintesc propriile critici și la cele care conțin considerații generale cu privire la dispozițiile juridice aplicabile și la modul în care a fost efectuată ancheta. În schimb, partea esențială a raportului menționat a fost complet ocultată. În special, reclamantul nu a avut acces la ultimele trei secțiuni ale acestuia, care includ, mai întâi, descrierea faptelor denunțate în cererile de asistență introduse de reclamant și de un alt membru al personalului ECDC, în lumina și a

mărturiilor obținute, inclusiv a declarațiilor șefului de unitate (a cincea secțiune), în continuare, concluziile individuale ale anchetatorului referitoare la fiecare cerere de asistență (a șasea secțiune) și, în sfârșit, concluziile sale generale cu privire la anchetă (a șaptea secțiune).

162 Or, s-a statuat că transmiterea unei copii a rapoartelor întocmite la încheierea anchetei administrative, eventual într-o versiune neconfidențială, este necesară în raport cu principiul bunei administrări garantat prin articolul 41 din Carta drepturilor fundamentale și cu obligația de asistență, care presupun ca autoritatea competentă să informeze persoanele interesate cu privire la soluționarea cererii lor de asistență, cu atât mai mult atunci când, precum în speță, raportul recunoaște existența unei hărțuiri morale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 3 octombrie 2019, DQ și alții/Parlamentul, T-730/18, EU:T:2019:725, punctul 109).

163 Cu toate acestea, după cum subliniază ECDC, dreptul de acces la dosar nu este absolut. Articolul 41 alineatul (2) litera (b) din Carta drepturilor fundamentale garantează acest drept cu două condiții. Pe de o parte, dreptul de acces al unei persoane nu privește decât un „dosar propriu”. Pe de altă parte, accesul trebuie să fie asigurat cu respectarea „intereselor legitime legate de confidențialitate și de secretul profesional și comercial”.

164 În ceea ce privește implicațiile, în speță, ale primei condiții, este necesar să se constate că raportul de anchetă nu privește numai prima cerere de asistență a reclamantului, ci și pe cea a unui alt solicitant de asistență. Pe de altă parte, anchetatorul s-a referit de asemenea la situația personală a altor membri ai personalului ECDC, în a șasea și a șaptea secțiune din raportul său, în legătură cu unele „circumstanțe agravante”.

165 Fiind întrebat în ședință cu privire la acest aspect, reclamantul nu a exclus că ar putea beneficia de un drept de acces la părțile din raportul de anchetă care privesc situația unor persoane terțe. Cu toate acestea, dreptul de acces la dosar de care se prevalează acesta în temeiul articolului 41 alineatul (2) litera (b) din Carta drepturilor fundamentale garantează accesul numai la dosarul propriu.

166 În ceea ce privește a doua condiție menționată la punctul 163 de mai sus, referitoare la protecția intereselor legitime legate de confidențialitate, garantată de asemenea de articolul 41 alineatul (2) litera (b) din Carta drepturilor fundamentale, s-a statuat că, în contextul unei plângeri pentru hărțuire morală, este necesar, cu excepția unei împrejurări speciale, să se garanteze confidențialitatea mărturiilor obținute, inclusiv în cadrul procedurii contencioase, întrucât perspectiva unei eventuale înlăturări a acestei confidențialități în etapa contencioasă poate împiedica desfășurarea unor anchete neutre și obiective care să beneficieze de o colaborare fără rețineri a persoanelor chemate să fie ascultate ca martori (a se vedea Hotărârea din 19 septembrie 2018, Selimovic/Parlamentul, T-61/17, nepublicată, EU:T:2018:565, punctul 79 și jurisprudența citată).

167 Cu toate acestea, în speță, ECDC nu s-a limitat doar să ascundă părțile din raportul de anchetă privind mărturiile, ci a ocultat întregul conținut al analizei anchetatorului, inclusiv concluziile acestuia cu privire la prima cerere de asistență a reclamantului, lucru care nu poate fi justificat de protecția intereselor legitime legate de confidențialitate ale martorilor și de buna desfășurare a anchetelor.

168 Pe de altă parte, anchetatorul luase deja măsuri pentru a garanta anonimatul martorilor în raportul de anchetă. În special, acesta a dat întotdeauna persoanelor care au acceptat să fie ascultate posibilitatea de a semna sau nu procesul-verbal al întâlnirii. În ceea ce privește

persoanele care au ales să nu îl semneze, informațiile colectate de la acestea nu au fost utilizate în raport într-un mod care ar fi permis identificarea lor. În ceea ce privește persoanele care au acceptat să semneze procesul-verbal menționat, numele lor, asociat declarației lor în raportul de anchetă, a fost înlocuit cu un cod. Chiar în ipoteza în care, așa cum susține ECDC, din cauza dimensiunii acestuia din urmă, tehnica de anonimizare respectivă nu ar fi fost considerată suficientă pentru a le proteja identitatea, ar fi putut fi avută în vedere posibilitatea de a divulga esența mărturiilor lor sub forma unui rezumat sau chiar de a masca anumite părți din conținutul mărturiilor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 iunie 2020, HF/Parlamentul, C-570/18 P, EU:C:2020:490, punctul 66 și jurisprudența citată). Or, niciuna dintre aceste tehnici nu a fost avută în vedere de ECDC.

169 În ceea ce privește celelalte documente menționate la punctul 158 de mai sus, la care accesul a fost de asemenea refuzat prin a doua decizie atacată, trebuie arătat că prima cerere de asistență și formularul de informații suplimentare au fost redactate chiar de reclamant. În ceea ce privește e-mailul adresat la 17 ianuarie 2018 de șeful de unitate directoarei, aceasta din urmă ar fi trebuit să transmită reclamantului părțile neconfidențiale ale acestui e-mail care priveau faptele denunțate în prima sa cerere de asistență, cu respectarea confidențialității martorilor. În sfârșit, în ceea ce privește schimbul de e-mailuri dintre directoare și anchetator, trebuie să se constate că acesta a avut loc între 27 iulie și 3 august 2018 și a fost, așadar, ulterior adoptării primei decizii atacate, astfel încât nu intră în domeniul de aplicare al cererii de acces în litigiu.

170 Din tot ceea ce precedă rezultă că motivul unic invocat de reclamant este fondat în parte.

171 Prin urmare, se impune anularea celei de a doua decizii atacate, astfel cum a fost completată prin decizia de respingere a reclamației, în măsura în care prin aceasta i s-a refuzat reclamantului accesul la părțile neconfidențiale ale raportului de anchetă și ale e-mailului șefului de unitate din 17 ianuarie 2018 care îl priveau (a se vedea punctele 164 și 169 de mai sus).

C. Cu privire la concluziile în despăgubire

172 Reclamantul solicită Tribunalului obligarea ECDC la plata unei despăgubiri pentru repararea prejudiciului moral pe care l-ar fi suferit, evaluat *ex æquo et bono* la suma de 40 000 de euro.

173 În susținerea cererii sale, reclamantul susține că faptul că ECDC nu a recunoscut deplin statutul său de victimă și inexistența unei sancțiuni disciplinare împotriva șefului de unitate i-au cauzat un prejudiciu moral.

174 În această privință, reclamantul subliniază că, pentru o perioadă neîntreruptă de cinci ani, a fost expus unui nivel foarte ridicat de tensiune, ceea ce ar fi provocat probleme serioase de sănătate care s-ar fi tradus prin anxietate, probleme de tensiune arterială și o degradare a încrederii în sine. Faptul că ECDC a decis, în contextul primei decizii atacate, să nu îi aplice nicio sancțiune disciplinară șefului de unitate și că directoarea nu a luat nicio măsură de protecție în urma primei sale cereri de asistență i-ar fi accentuat reclamantului sentimentul că șeful de unitate putea acționa în condiții de impunitate totală.

175 Prejudiciul ar fi fost agravat și mai mult de faptul că directoarea ar fi încercat prin toate mijloacele să nu îi acorde acces la elemente și la documente-cheie pe care s-a întemeiat pentru a se pronunța, în prima decizie atacată, cu privire la situația primei sale cereri de asistență. Or, transparența și

claritatea ar fi indispensabile pentru încercarea de a se restabili încrederea în faptul că angajatorul refuză efectiv încălcările unor drepturi conferite de statut, chiar și atunci când aceste încălcări pot fi imputate personalului de conducere.

176 Cei patru ani care s-au scurs între începutul acțiunilor șefului de unitate față de reclamant și depunerea primei cereri de asistență ar constitui un termen rezonabil, ținând seama de intervalul de timp necesar pentru a putea lua cunoștință de situație, de starea sa de epuizare și de termenul limită pentru reînnoirea contractului său în anul 2014. Reclamantul adaugă că, în orice caz, alertase deja administrația, personal și prin intermediul comitetului pentru personal, cu privire la comportamentul șefului de unitate. El nu ar fi încetat să solicite ajutor timp de mulți ani, fără a fi efectiv ascultat și cu atât mai puțin înțeles.

177 ECDC arată că, de la introducerea primei cereri de asistență a reclamantului, și-a respectat obligația de diligență și principiul bunei administrări prin inițierea anchetei administrative după obținerea autorizării din partea OLAF, prin adoptarea de măsuri de protecție, prin recunoașterea unei hărțuiri și prin acceptarea demisiei șefului de unitate în interesul serviciului. Nivelul foarte ridicat de stres și de anxietate nu ar fi fost denunțat de reclamant decât la 2 iulie 2018, în cadrul reclamației sale. ECDC susține că, dacă ar fi avut cunoștință mai devreme de faptul că reclamantul se simțea hărțuit, ar fi luat măsurile adecvate, astfel cum a procedat încă de la introducerea primei cereri de asistență. În ceea ce privește data la care a fost introdusă aceasta din urmă, ECDC arată că nu a pretins că era prescrisă.

178 În legătură cu realitatea prejudiciului, ECDC obiectează că nu a fost furnizată nicio dovadă, întrucât certificatul medical anexat la cererea introductivă nu are, în opinia sa, decât o foarte mică valoare informativă.

179 În sfârșit, în ceea ce privește legătura de cauzalitate dintre culpa prezumată și prejudiciul moral, nici aceasta nu ar fi demonstrată.

180 Cu titlu introductiv, trebuie precizat conținutul cererii de despăgubire a reclamantului.

181 Astfel, după cum s-a arătat la punctul 36 de mai sus, acesta, precum și alți membri ai personalului ECDC au introdus, la 11 octombrie 2018, o altă cerere de despăgubire, în temeiul articolului 90 alineatul (1) din statut. În cadrul acestei cereri comune, reclamantul a solicitat o sumă de 356 400 de euro ca urmare a prejudiciului material și moral pe care l-ar fi suferit între anii 2012 și 2018, perioadă în care ECDC nu ar fi asigurat un mediu de lucru adecvat și ar fi întârziat să reacționeze față de comportamentul șefului de unitate. Această cerere a fost respinsă de directoare și, succesiv, a făcut obiectul unei reclamații și al unei acțiuni în fața Tribunalului, înregistrată sub numărul T-864/19. În ședință, reclamantul a precizat că cererea de despăgubire formulată în cadrul prezentei cauze este diferită de cea care a făcut obiectul cauzei T-864/19. Prin urmare, nu este necesară pronunțarea asupra prejudiciilor invocate de reclamant în această din urmă cerere.

182 Din cererea introductivă reiese că prejudiciul moral invocat de reclamant în prezenta cauză ar decurge din prima și din a doua decizie atacată. În special, reclamantul arată că prima decizie atacată a încheiat ancheta fără a recunoaște pe deplin statutul său de victimă și fără a-i impune vreo sancțiune disciplinară șefului de unitate, ca urmare a demisiei acestuia. Acest prejudiciu ar fi fost agravat de refuzul accesului la raportul de anchetă cuprins în a doua decizie atacată.

183 În consecință, reclamantul solicită repararea prejudiciului moral care ar rezulta din nelegalitățile denunțate în cadrul celui de al treilea motiv prezentat în susținerea cererii de anulare a primei decizii atacate și în cadrul motivului unic invocat împotriva celei de a doua decizii atacate.

184 După cum reiese din cuprinsul punctelor 116 și 170 de mai sus, aceste motive au fost admise în parte. Astfel, s-a constatat că, pe de o parte, ECDC nu a reușit să stabilească situația de fapt în mod complet în urma raportului de anchetă și să îl informeze pe reclamant cu privire la măsurile luate în urma primei sale cereri de asistență, cu încălcarea articolului 24 din statut. Pe de altă parte, accesul restrâns la raportul de anchetă care a fost acordat reclamantului nu era conform cu articolul 41 alineatul (2) litera (b) din Carta drepturilor fundamentale.

185 Potrivit unei jurisprudențe constante, anularea unui act afectat de nelegalitate constituie prin ea însăși repararea adecvată și, în principiu, suficientă a oricărui prejudiciu moral pe care acest act l-a putut produce. Totuși, această situație nu se poate regăsi atunci când reclamanta demonstrează că a suferit un prejudiciu moral care poate fi separat de nelegalitatea care constituie temeiul anulării și care nu poate fi reparat integral prin această anulare (a se vedea Hotărârea din 13 iulie 2018, Curto/Parlamentul, T-275/17, EU:T:2018:479, punctul 114 și jurisprudența citată).

186 Această situație se regăsește, în primul rând, atunci când actul anulat conține o apreciere explicit negativă a capacităților reclamantului care ar putea să îl rănească, în al doilea rând, atunci când nelegalitatea săvârșită este de o gravitate deosebită și, în al treilea rând, atunci când anularea este lipsită de orice efect util și, astfel, nu poate constitui în sine o reparare adecvată și suficientă a oricărui prejudiciu moral cauzat de actul atacat (a se vedea Hotărârea din 23 octombrie 2012, Strack/Comisia, F-44/05 RENV, EU:F:2012:144, punctul 128 și jurisprudența citată).

187 Pe de altă parte, potrivit jurisprudenței, caracterul moral al prejudiciului pretins suferit nu poate răsturna sarcina probei privind existența și întinderea prejudiciului, care revine reclamantului. Astfel, răspunderea Uniunii nu este angajată decât dacă reclamantul a reușit să demonstreze caracterul real al prejudiciului său (a se vedea Hotărârea din 29 aprilie 2015, CC/Parlamentul, T-457/13 P, EU:T:2015:240, punctul 49 și jurisprudența citată).

188 În speță, reclamantul nu a demonstrat existența unui prejudiciu moral care să poată fi separat de nelegalitățile pe care se întemeiază anularea primei și a celei de a doua decizii atacate și care nu ar putea fi reparat integral prin această anulare. În ședință, el s-a limitat, în această privință, să reafirme că șeful de unitate beneficiase de o situație de impunitate și că anxietatea și suferința a cărei victimă fusese rămâneau o realitate, mai ales după eforturile pe care a trebuit să le depună pentru a obține accesul la ceea ce era esențial pentru el, și anume raportul de anchetă. Reclamantul nu a prezentat însă motivele pentru care acest prejudiciu nu ar putea fi reparat prin anularea primei și a celei de a doua decizii atacate.

189 În lumina celor care precedă, cererea de despăgubiri pentru prejudiciul moral care ar decurge din aceste decizii trebuie să fie respinsă.

IV. Cu privire la cheltuielile de judecată

190 Potrivit articolului 134 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, în cazul în care părțile cad, fiecare, în pretenții cu privire la unul sau mai multe capete de cerere, fiecare parte suportă propriile cheltuieli de judecată. Totuși, în cazul în care împrejurările cauzei justifică acest lucru, Tribunalul poate decide ca, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, o parte să suporte o fracțiune din cheltuielile de judecată efectuate de cealaltă parte.

191 În speță, în temeiul acestei dispoziții, este necesar să se decidă că, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, ECDC va suporta trei pătrimi din cheltuielile de judecată ale reclamantului și că acesta din urmă va suporta o pătrime din propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a șaptea),

declară și hotărăște:

1) Anulează decizia Centrului European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor (ECDC) din 18 mai 2018, adoptată ca răspuns la cererea de asistență introdusă de AI la 20 iunie 2017.

2) Anulează decizia ECDC din 20 iunie 2018 în măsura în care prin aceasta s-a refuzat accesul lui AI la părți neconfidențiale și care îl privesc din raportul de anchetă referitor la cererea sa de asistență din 20 iunie 2017 și din e-mailul lui A din 17 ianuarie 2018.

3) Anulează decizia ECDC din 26 octombrie 2018 de respingere a reclamației lui AI din 2 iulie 2018.

4) Respinge cererea de despăgubire.

5) ECDC va suporta, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, trei pătrimi din cheltuielile de judecată efectuate de AI.

6) AI va suporta o pătrime din propriile cheltuieli de judecată.

Da Silva Passos Truchot Sampol Pucurull

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 14 iulie 2021.

Semnături